

relevant

geloof / kerk / mens / maatschappij
bisdom Antwerpen/ november-december 2013

Vissers van mensen worden

© Paul Hermans

TUSSEN ORGANISATIE
EN INSPIRATIE

HIGW

PRIESTERWIJDING
JEF LEYSEN

10 JAAR UCSIA

Relevant - Nummer 06
TWEEMAANDELIJKS
November-december 2013
Afgiftekantoor Antwerpen X - P.914402
www.relevant-bisdomantwerpen.be

Berendrecht is al vroeg uit de veren op 8 september om alles in gereedheid te brengen voor de honderden pelgrims, ook uit Nederland, die afzakken naar het uiterste noorden van Antwerpen voor de jaarlijkse begankenis naar de kapel van de Hagelberg. Na een viering in de kerk gaat het in processie naar de kapel voor de Mariahulde. De dag wordt sfeervol afgesloten met een kaarsjesprocessie waarin onze bisschop voorgaat in het gebed.

INHOUD

Woord van de bisschop	3
Vissers van mensen worden	4
Tussen organisatie en inspiratie	10
Hervormd basisjaar aan het HIGW	12
Jef Leysen wordt tot priester gewijd	14
Thomas More trok naar Compostela	16
Groep in de kijker: UCSIA	18
Estafette: vzw De Stappaert	19
De kiosk	20
Vorming	22
Doorkijk	23
Jongerenkatern	24
Was u erbij?	26
Het voorval	28

COLOFON

Relevant, het diocesane magazine van het bisdom Antwerpen, verschijnt tweemaandelijks.

Verantwoordelijk uitgever is Olivier Lins, Schoenmarkt 2, 2000 Antwerpen.

Hoofredactie: Ilse Van Halst
Redactieraad: Johan Govaerts, Saskia van den Kieboom, Jan Kint, Olivier Lins, Rita Peeters, Kristin De Raeymaecker, Lea Verstricht, Hilde Welffens

Redactie en abonnementen: Relevant, Groenenborgerlaan 149, 2020 Antwerpen, 03 287 35 83, relevant@bisdomantwerpen.be, www.relevant-bisdomantwerpen.be.

Een jaarabonnement kost 20 euro. Jongeren betalen 10 euro. Abonnees in het buitenland betalen 40 euro. Abonneren kan op IBAN: BE45 7350 3165 1589, BIC: KREDBEBB van vzw Bisdom Antwerpen – Relevant met duidelijke vermelding van naam en adres voor wie het abonnement bestemd is.

© Frank Bahmüller

TOVEREN

Een goed jaar geleden vierden we met z'n allen het slotfeest van het jubeljaar met als klapstuk de apotheose op het Theaterplein in Antwerpen, waar onze bisschop de visietekst *Een houtskoolvuur, met vis erop en brood* en *Relevant* lanceerde. In het laatste nummer van deze jaargang

staan we stil bij het laatste hoofdstuk *van leerlingen naar medewerkers* uit de visietekst. In dit nummer vind je ook een formulier om je abonnement te hernieuwen.

Zorg is gekkenwerk, schrijft ethicus Roger Burggraeve in zijn nieuwste boek in samenwerking met Linus Vanlaere (LannooCampus). Hoewel hij doelt op de zorgtaak van professionele zorgverleners en mantelzorgers, is het boek ook de pastorale medewerkers of 'zorgers' op het lijf geschreven. Ook zij moeten alles kunnen en alles zijn, waardoor ze er soms onderdoor gaan. Maar als mens ben je niet volmaakt. Soms stap je met het verkeerde been uit bed, soms heb je er geen zin in, soms vaar je uit tegen de ander: 'Ja zeg, ik kan niet toveren hoor!'

Natuurlijk zijn extreme vormen van luiheid, hypocrisie, middelmatigheid, woede, antipathie en ongehoorzaamheid uit den boze. "Maar misschien zijn deze ondeugden in matige vorm wel een hefboom voor voldoende goede zorg?", bedenkt Burggraeve. "Als je een beetje lui bent, vertraag je. Ondanks je strakke werkschema, heb je dan even tijd te verliezen. Net daardoor ontstaat een hefboom om aandacht te hebben voor je naaste." Daarom pleit hij voor die schalkse ondeugden in de zorg.

Omdat ze het sprankelende of de vonk van het goddelijke in de mens binnenbrengen in de – pastorale – zorg. Omdat je elkaar als mens nabij bent. En daar draait het uiteindelijk toch om?

Ilse Van Halst

© Ludo Vandervorst

Op 6 oktober trok de jaarlijkse processie van Onze-Lieve-Vrouw van de Rozenkrans vanuit de Sint-Pauluskerk naar het Steenplein waar Mgr. Johan Bonny de Schelde wijdde.

VAN LEERLINGEN NAAR MEDEWERKERS

Jezus doet uitzonderlijke dingen, maar Hij doet ze niet alleen. Hij roept twaalf leerlingen om hem van dichtbij na te volgen. Die vraag komt voor de leerlingen heel onverwacht. Ze zijn geen scholieren of werkzoekenden meer. Ze hebben al een beroepsleven uitgebouwd, de meesten als visser. Enkelen onder hen, zoals Petrus, hebben bovendien een gezin. Hun leven staat al op een stevig spoor. Jezus geeft hun toekomst echter een nieuwe wending. Hij maakt hen steeds dieper vertrouwd met wie Hij is en waartoe Hij gekomen is. Hij leert hen zelf de werken doen die Hij doet. Zodra Hij kan, zendt Hij hen "twee aan twee voor zich uit" (Matteüs 6, 7). Van leerlingen maakt Hij hen tot medewerkers. Na Pasen en Pinksteren vertrekken de twaalf apostelen in alle windrichtingen. Ze worden getuigen van de Verrijzenis en van de Blijde Boodschap. Ze doen wat Jezus hun heeft voorgedaan.

Vandaag blijft Jezus mensen aanspreken om Hem na te volgen en om met Hem mee te werken. Sommigen horen de vraag van Jezus

al op jonge leeftijd, anderen midden hun beroepsleven of aan het einde van hun actieve loopbaan. In elke levensfase kan Jezus mensen aanspreken om met Hem mee te doen. Voor de enen betekent het dat ze zich helemaal vrijmaken voor een pastorale zending, voor anderen dat ze zich beschikbaar stellen voor een bepaalde taak, in combinatie met hun gezins- en beroepsleven. Waartoe spreekt Jezus jou aan? Die vraag mag uit de verf komen, zeker vandaag.

Wanneer gelovigen zich aangesproken voelen om als leerling ook medewerker van Jezus te worden, hebben ze nood aan een goede vorming en begeleiding. Meer dan vroeger vragen medewerkers om een 'vorming op maat': een vorming die rekening houdt met hun vroegere opleiding, met de taak die ze zullen uitoefenen en met de tijd die ze ter beschikking hebben, gelet op hun beroeps- en gezinsleven. Dit werkjaar startte het Hoger Instituut voor Godsdienstwetenschappen met een vernieuwd vormingstraject voor diverse diensten en bekwamheden. Een grote groep nieuwe studenten schreef zich in. We zijn er dankbaar voor. In de komende jaren zullen we het vormingsaanbod van ons bisdom in deze richting verder uitbouwen.

Medewerkers hebben niet enkel vorming nodig, ze vragen ook om begeleiding en ondersteuning. Volhouden is moeilijker dan beginnen, ook in de Kerk. Na een periode van enthousiasme en voldoening, kunnen medewerkers zich moe of leeg voelen. De gemeenschap kan hun geduld en draagkracht op de proef stellen. Bovendien laat het pastoraal werk hun eigen hart en hun eigen inzicht niet onbewogen. In ons bisdom bestaan al diverse vormen van navorming en

ondersteuning van medewerkers, onder meer via het CCV. Dat aanbod vraagt om versterking.

"Hou je wel van mij?" was de laatste vraag van Jezus aan Petrus (Johannes, 21, 15-17). Drie keer moest Petrus die vraag horen, drie keer zegde hij 'ja'. Het is de vraag die Jezus blijft stellen aan al zijn 'medewerkers': jong of oud, lekgelovige of gewijd, vrijgestelde of vrijwilliger, man of vrouw. Die vraag kan door geen proefschrift of diploma worden vervangen. Ze vraagt om stilte en gebed, om eerlijkheid en bekering, om vergeving en dankbaarheid. Die innerlijke oefening hoort bij het traject van een leerling die medewerker wil worden of blijven. Ook daartoe willen we onze medewerkers blijven oproepen en de nodige kansen bieden.

+ Johan Bonny

VERJAARDAG

Op 4 januari is het vijf jaar geleden dat Mgr. Johan Bonny tot bisschop van Antwerpen werd gewijd. Dit wordt gevierd met een pontificale eucharistieviering in de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal op 5 januari 2014 om 17 uur. Alle priesters zijn welkom om te concelebreren. Afspraak uiterlijk om 16.40 uur in de sacristie met een albe.

© Frank Bahn Müller

VAN LEERLINGEN NAAR MEDEWERKERS

VISSERS VAN MENSEN WORDEN

WAT VERWACHTEN MEDEWERKERS VAN HUN TAAK IN DE KERKGEMEENSCHAP?
HOE VERLANGEN ZE TOEGERUST, BEGELEID EN ONDERSTEUND TE WORDEN?
WAARAAN HEBBEN ZE NOOD?

IN GODSNAAM

“Het is mooi en nobel om je vanuit een roeping beschikbaar te stellen voor een pastorale taak in de Kerk, maar daarmee kom je er niet.

Die pastorale arbeid vraagt ook opleiding, vorming, navorming, feedback, en dit levenslang.”

Dat stelt de Nederlandse diaken Peter Hoefnagels, die gepokt en gemazeld is in de vormings- en opleidingswereld in de Kerk.

Een aantal jaren geleden volgde hij een opleiding tot supervisor in Vlaanderen, waardoor hij hier nog steeds goede contacten heeft.

Momenteel begeleidt hij twee mensen in de Opleiding Pastoraal Handelen aan het TPC. Op vraag van ‘Relevant’ reflecteert hij kritisch en constructief op het laatste hoofdstuk van onze visietekst.

Ilse Van Halst

Peter Hoefnagels is actief in de parochies in Breda-West en Prinsenbeek en betrokken als docent bij de priester- en diakenopleiding in Bovendonk.

Wat is mijn weg? Wat vraagt God van mij? Elke mens heeft een roeping. Eerst en vooral komt het erop aan om uit te zuiveren wat jouw antwoord is op datgene wat God in jouw hart heeft gelegd. Dat kan een baan in het onderwijs zijn, een gezin stichten... Daarnaast moet je trachten te achterhalen of er nog een bijzondere roeping aan de orde is. Word je ook geroepen om een taak op te nemen in de Kerk? Als vrijwilliger, als koster, als lector, als pastorale beroepskracht. Dat uitzuiveren vraagt voortdurende aandacht en gebed. Daarbij is geestelijke begeleiding erg belangrijk.

Wie beslist zich ter beschikking te stellen voor pastorale arbeid in de Kerk, dient gevormd te worden. Dergelijke vorming bevat vier onmisbare componenten – theologisch, pastoraal, persoonlijk en spiritueel – die elk evenwichtig aan bod dienen te komen. Daarnaast heeft een pastorale kracht ook een aantal agogische vaardigheden nodig, die niet iedereen gegeven zijn en vaak ook aangeleerd moeten worden. Hoe voer ik een goed gesprek? Hoe organiseer ik een activiteit? Hoe spreek ik in het openbaar? Hoe leid ik een groep? Hoe ga ik voor in de liturgie? Hoe leer ik verwoorden wat soms niet te verwoorden is, bijvoorbeeld bij een overlijden? Hoe vind ik het goede woord, een woord dat niet alleen leuk klinkt, maar ook verbonden is aan onze traditie? Het mag duidelijk zijn dat in deze vaardigheden ook een spirituele component vervat zit. Kortom, als pastorale kracht moet je je leren bewegen tussen twee talen, tussen de taal van mensen en de taal van God met de mensen, zoals die tot ons komt in Schrift en traditie.

Als pastorale beroepskracht doen we dit namens de Kerk. Deze institutionele identiteit is een belangrijk element van de vorming.

Als medewerker ben je een mens van de Kerk met haar traditie, waarden en normen, en haar kijk op de dingen zoals die aangereikt wordt in de kerkelijke documenten en moet je leren je daartoe te verhouden. Je kunt niet zomaar naast je neerleggen wat de paus zegt. Je kunt niet zomaar zus doen als de bisschop zo zegt. Schermen met uitspraken zoals ‘maar hier werken we wel in de pastorale praktijk en dus doen we het op onze wijze’ is een gemakkelijke oplossing. We zijn nu eenmaal een deel van de grote wereldkerk. Over de grenzen kijken verruimt onze blik. Het voorkomt dat we zelfgenoegzaam worden. En ja, dat creëert soms spanningen, maar ik beschouw dat als een uitdaging. De Kerk met haar geschiedenis kleeft aan ons, overal waar we komen. Daar worden we ook op aangesproken, bijvoorbeeld op de recente kwesties van het seksueel misbruik. Ook al heb je er geen schuld aan, je neemt het mee.

Behalve opgeleid en gevormd worden, moet elke medewerker ook blijven leren aan ervaring. Dat heb ik onthouden uit de opleiding tot supervisor die ik volgde bij Jef Stevens in Mechelen. Waarom loopt een gesprek niet zoals het zou moeten lopen? Waarom lukt het niet met die collega? Waar zie ik tegen op? Deze en nog veel meer vragen kom je tegen op je weg al doende. Kun je daar zelf eerlijk mee omgaan? Kun je daarover met elkaar reflecteren? Ik hoop uit de grond van mijn hart dat medewerkers in de pastoraal in hun werk meer doen dan enkel afspraken maken. Ik hoop dat ze blijven ervaringen delen met elkaar, dat ze geregeld een supervisor opzoeken, dat ze blijven werken aan hun geestelijk leven, dat ze blijven lezen en studeren. Soms zie ik aan de boekenkast bij mensen thuis in welk jaar ze afgestudeerd zijn.

© Hilde Wellfens

© Frits van den Berg

Er zijn op de scharniermomenten van het leven van de mensen is belangrijk, want daar liggen kansen tot gemeenschapsofbouw.

Dat is een hele boterham, maar je hoeft niet alles tegelijk te doen. Tijdens de opleiding wordt dit gebundeld in een kort tijdsbestek, maar eens je aan de slag bent, kom je er gaandeweg wel achter waaraan je nood hebt. Nu eens is dat spirituele verdieping, dan weer is het tijd om je supervisor op te zoeken.

Teamwork

Pastoraat is eindeloos als je het niet goed omkadert. Daarom is een heldere functie- en taakomschrijving van de medewerkers essentieel. Mensen moeten weten wat ze te doen hebben. Ze kunnen niet alles (meer) doen.

Een aantal dingen moeten we blijven doen, zoals het Verhaal van God met mensen van zondag op zondag doorgeven. En er zijn op de scharniermomenten van het leven van de mensen, want daar liggen kansen tot gemeenschapsofbouw. Wat vinden we verder belangrijk? En wie zal dat uitvoeren? Hier ligt een belangrijke taak voor het pastoraal team. Keuzes maken is makkelijker als je als pastoraal team samen een goed pastoraal werkplan hebt opgesteld. Wat willen we ontwikkelen de komende tijd, rekening houdend met wat onze bisschop van ons vraagt? Wat is nodig? Zetten we in op liturgie of op catechese? Wie van ons team zal dat behartigen? Zo krijg je een specialisatie binnen je team op grond van je talenten, maar ook naargelang je ambt en bediening. De priester staat voor liturgie, eucharistie en verkondiging, de diaken voor diaconie, terwijl de PW in mijn ogen vooral actief moet zijn op het vlak van catechese en gemeenschapsofbouw. Hoe beter je functies en taken afbakt, hoe minder je in de val trapt om met alles tegelijk bezig te willen zijn. Bovendien maak je het zo ook

je parochianen makkelijker, want zij weten dan duidelijk bij wie ze met welke vraag kunnen aankloppen.

En als iets niet kan, kan het niet. Ik vervang momenteel een collega die een cursus over Hadewych zal geven. Als ik hem niet had kunnen vervangen, was er geen cursus. Zo simpel is dat.

“ We moeten een onderscheid leren maken tussen snelle en trage tijd. ”

Willen we vitaliteit nastreven, dan moeten we onze pastorale teams ook begeleiden in innoverend pastoraat. Hier ligt een taak voor een vormingsdienst als het CCV. Dat zou programma's kunnen ontwikkelen voor nieuwe situaties die zich aandienen. Hoe kunnen we de zwevende gelovigen verwelkomen? Wat bieden we onze ouder wordende parochianen aan die in een nieuwe levensfase gekomen zijn en ook daar zoeken naar zin en ontmoeting? Wat kunnen zij nog betekenen in de Kerk van morgen? Zo kennen we hier een project waarbij grootouders kleinkinderen op een speelse wijze catechese geven.

Leren loslaten

Het is aan de pastoor/teamleider om erop toe te zien dat zijn team het pastoraal werkplan goed uitvoert en tegelijk om zijn medewerkers te beschermen in de veelheid van hun taken. Een goede omkadering veronderstelt niet alleen begeleiding, intervisie en supervisie, individueel of in een groep, maar ook functioneringsgesprekken. Dat is lastig, maar noodzakelijk.

In Nederland kennen we al langer de gewoonte dat de pastoor als teamleider een functioneringsgesprek voert met zijn teamleden, niet zozeer om hen te beoordelen, dan wel om te peilen wat ze nodig hebben om hun werk goed of beter te kunnen doen. In die zin ligt zo'n gesprek in het verlengde van een vorming op maat: wat heb jij nodig? Waar vind je dat? Op je eigen dienst of elders? Een goed pastoraal leiderschap veronderstelt trouwens niet alleen dat je je medewerkers stuurt, maar ook dat je hen een veilig kader biedt en vertrouwen geeft, net zoals ouders met hun kinderen doen. Dat heeft te maken met loslaten.

Ook loslaten moeten we leren. Monniken kunnen ons hierbij helpen. Zij werken en bidden op gezette tijden. Net als zij, moeten wij leren een onderscheid te maken tussen snelle en trage tijd, tussen managen en bidden of mediteren, tussen organiseren en de ander – de Ander – ontmoeten. Net daarom is de stage zo'n belangrijk deel van de opleiding. Omdat je dan de vergaarde kennis aan de praktijk kan toetsen. Kan ik loslaten? Hoe reageer ik als ik onder druk sta? Hoe reageer ik op conflictsituaties?

Conflict en zorg

Omggaan met conflicten wordt almaar belangrijker in onze Kerk, omdat de gezagsverhoudingen geëvolueerd zijn en mensen mondiger zijn geworden. In Nederland kennen we al een tijdje een bemiddelingscommissie of commissie voor geschillen bij conflicten, waarbij een of meerdere neutrale bemiddelaars met de partijen in conflict praten om te voorkomen dat een strubbeling uit zijn voegen barst, bijvoorbeeld als iemand het niet eens is met een besluit van de pastoor

© Hilde Wellfens

© Remy Van Looveren

Elke mens heeft een roeping. Eerst en vooral komt het erop aan om uit te zuiveren wat jouw antwoord is op datgene wat God in jouw hart heeft gelegd.

of als een teamlid een conflict heeft met een vrijwilliger. Het bestaan van zo'n commissie is een goede zaak.

Net zoals de aandacht voor een zorgteam. 'Wie zorgt voor de zorgers?', vraagt de visietekst terecht. In ons bisdom werden een aantal mensen aangesteld bij wie pastorale medewerkers te allen tijde terecht kunnen, in vertrouwen. Als ze een probleem hebben, als ze een conflict ervaren, als ze in de knoop zitten met zichzelf, als het uit de hand dreigt te lopen, als ze het niet meer kunnen bolwerken, als ze gebukt gaan onder een of andere verslaving die het functioneren beperkt.

Het bestaan van een dergelijk team neemt niet weg dat de zorg voor de zorgers ook een essentieel onderdeel vormt van goede collegiale omgang, supervisie en functioneringsgesprekken. Daar kun je immers al snel opsporen wanneer er een haar in de boter zit. Kan iemand het niet meer bolwerken terwijl hij vroeger zijn taken wel netjes afwerkte? Komt iemand plots zijn afspraken niet meer na? Pastoor en deken moeten oog hebben voor het welzijn van hun medewerkers. De medewerkers in het veld, maar ook de emeriti, want zij hebben hun beste jaren gegeven voor de Kerk, assisteren heren en der nog na hun actieve dienst, maar stellen zich ook vragen nu ze in een andere levensfase zitten en terugblikken: Heb ik het goed gedaan? Hoe vul ik mijn tijd nu in?

De kern van het ambacht

Een aantal jaren geleden peilde een onderzoek in Nederland naar het reële takenpakket van pastorale beroepskrachten. Twee elementen sprongen in het oog: ze gingen voor in de

liturgie en ze organiseerden. Dat was een schrikbarende vaststelling.

Moeten we niet dringend keuzes maken in de veelheid van bedienen van liturgische momenten om meer te focussen op de kern van ons pastorale ambacht? Ik stel vast dat leden van pastorale teams, of ze nu priester, diaken of PW zijn, allen steeds meer van hetzelfde doen, terwijl ze net meer zouden moeten differentiëren om niet te verdrinken in het werk. Laat de priester voorgaan in de eucharistie, laat de diaken de diaconale taken uitvoeren en laat de PW catechese geven. En laat ook een aantal taken over aan vrijwilligers uit de parochie die daartoe de kwaliteiten hebben. Ondertussen kunnen de pastorale beroepskrachten zich concentreren op hun kerntaken, zoals het pastorale gesprek. Pastorale ontmoeting is de kern van ons ambacht. Als we daar niet genoeg tijd voor hebben of maken, moeten we onszelf de vraag durven stellen waar we mee bezig zijn.

Natuurlijk is het probleem me niet vreemd. Je kijkt op je computer tegen een waslijst mails aan en plots klopt iemand aan je deur. Wat vervelend nou! Wat doe je dan?

Laatst zat ik een half uur bij een man met dementie. Ik was eenvoudigweg aanwezig bij die man. Je zou ondertussen een todolijstje kunnen opstellen of in gedachten door je mails gaan, maar dan ben je niet echt bij hem. Jouw taak ligt op dat moment bij die man. Het enige wat telt op dat ogenblik is dat die man voelt dat iemand zich om hem bekommert, ook al is hij dat iets later weer vergeten als je de deur achter je dichttrekt. Het gaat niet om efficiëntie, maar om wat je voor de ander kunt betekenen. 'In Godsnaam'. Die vraag moet je je steeds stellen. En dan kan die mail best even wachten.

Hier speelt het team een belangrijke rol. Als team kun je je werk immers zo richten dat ieder tot de kern van de pastorale arbeid komt. Als team kun je elkaar erop aanspreken en feedback geven, niet om elkaar op de vingers te tikken, maar wel om elkaar te helpen om die kerntaak niet uit het oog te verliezen. Om oog te blijven hebben voor deze mens die vraagt om aanwezigheid, om een troostend gebaar, om een bemoedigend woord, om vergeving en verzoening in situaties die vastgelopen zijn en om hem te begeleiden in woord, in gebaar en soms in ritueel.

Samen

Tot slot moeten pastorale beroepskrachten zich van bij het begin bewust zijn dat ze aan de slag gaan in een vrijwilligersorganisatie. Als pastorale beroepskracht ben je verantwoordelijk voor de pastoraal samen met een team, maar je maakt het waar samen met vrijwilligers. De enige manier waarop je vrijwilligers kunt aansturen, is door ze te inspireren, te motiveren en te vormen. Dat is niet altijd makkelijk. Daaraan moet in de opleiding en de vorming van de pastorale krachten voldoende aandacht besteed worden, zeker in een tijd vol verandering waarin ook de Kerk verandert en evolueert van volkskerk naar keuzekerker. Want uiteindelijk zijn we allemaal gelovigen. Jij bent wel als pastorale beroepskracht vrijgesteld om van je roeping en van je geloof arbeid te maken, maar dat maakt je niet meer of minder, want uiteindelijk werken we allen samen, elk vanuit onze eigen roeping, aan het Rijk Gods op aarde.

© IT

Marcel De Vries

© IT

Johan Serré

ZUURSTOF EN INSPIRATIE

Marcel De Vries,
federatiecoördinator in Geel
sinds juli 2007

Momenteel ben ik federatiecoördinator binnen de twaalf parochies van Geel. Hoe ik daar als leek beland ben, is een lang verhaal met enkele bochten. Toen mijn vrienden en ik in 1967 afstudeerden in de normaalschool, lag de wereld voor ons open. Tijdens onze opleiding hadden de leraars de 'gevestigde' leerboeken gelaten voor wat ze waren en gingen ze (bijna) allen op zoek naar nieuwe stof. 1968 diende zich aan. Elke leraar met een ietwat open visie voelde aan dat van de oude vertrouwde methodes de laatste strofes gezongen werden. Iedereen was op zoek naar de eerste strofe van het nieuwe lied. Wij begonnen eraan met een stapel onaangeroerde handboeken en een nog grotere stapel gestencilde bladen, met de nieuwste ideeën die alle nog zeer onaf waren.

Als jonge onderwijzer vond ik in die tijd vooral voeding bij de scouts, waar de pedagogie van de nieuwe tijd werd beleefd: Rogers, anti-autoritair, thematische interactie... Het was de tijd, waarin elkeen die een boekje had gelezen er al aanstonds een cursusje over gaf, en van elke ervaring bleef wel een leerpuntje hangen. Bij de scouts kreeg ik een job in de schoot geworpen: klaarstaan voor elke groep die om begeleiding vraagt. Het gonsde van de verhalen en situaties, die je gewoon ergens anders had opgeraapt. Boeiend en verrijkend, zowel voor de bezoeker als voor de bezochte groep.

Na de jeugdbeweging mocht ik ongeveer hetzelfde doen, maar dan met catechese in vijf

lagere scholen. Mijn enige opdracht: "Tracht om het bestaande zuurstof te geven, inspireer mensen en probeer daar te zijn, waar anderen het moeilijk hebben." Bestaat er iets mooiers in de wereld?

De link tussen de godsdienstlessen in de lagere scholen en mijn taak in twaalf plaatselijke parochies binnen één gemeente kwam vanzelf. In de parochies hadden velen nood aan vorming

© Mark Walker

aan samenwerking. En er was iemand die ze kenden van op school. Toen die met pensioen ging, werd die... federatiecoördinator.

Waarom heb ik als coördinator nood om plezier te hebben in mijn werk en om er voldoening uit te putten omdat ik zie dat mijn inspanningen vruchten afwerpen?

- een open doelgroep waarin ik coördinator mag zijn;
- vertrouwen vanwege mijn opdrachtgevers;
- een open wereld, waarin ideeën te rapen vallen en steeds iets bij te leren valt;
- collega's die ervaringen willen delen.

ELKAAR ONTMOETEN

Johan Serré (52),
dekenassistent van het dekenaat Kempen
sinds 1 april 2013

Drie weken geleden stierf mijn vader. Toen ik in zijn kasten keek, moest ik denken aan de woorden van Sint-Franciscus: 'Gij bezit evenmin iets in deze wereld als in de toekomstige. (...) Het lichaam is ziek en de dood nadert.' Mijn vader was een verwoed verzamelaar. Een leven lang verzamelde hij: postzegels, bierglazen, telefoonkaarten, Franse chansons op geluidscassettes (zo groot als brooddozen en al vijftig jaar technologisch achterhaald). Ik weet niet goed wat ik met mijn vaders verzamelingen aan moet. Mij zegt dat allemaal niets. Ik vrees ook dat ze niet bijster veel waard zijn, zelfs niet voor andere verzamelaars. Ondanks mijn vaders jarenlange inspanning, zorg en trots.

“
*Hoe paradoxaal ook, in zijn
zwakheid is de mens op zijn
sterkst — want niet alleen.*
”

Natuurlijk heb ik mijn vader goed gekend. Lang geleden als levenslustige jongeman die samen met mij op het strand ravotte. De laatste jaren als een getormenteerde, zieke ouderling in een rolstoel. Hoe hij als jongen was, kan ik afleiden van mijn zoon en... mezelf. Want over de generaties heen leken wij erg op elkaar. Het heeft lang geduurd voor ik dat erkende, want we delen ook dezelfde slechte eigenschappen. Op het laatst was papa erg boos. Hij had moeite met slikken en

© Remy Van Looveren

Erna Seghers

praten. Wat je nog wél goed kon verstaan, waren zijn vloeken van onmacht en verdriet.

Wat hebben we nood aan loutering! Aan God die op alles terugkomt: het kaf uit ons leven verbrandt en het koren verzamelt. Mijn vader en moeder wilden nog naar Lourdes om te bidden voor genezing. Dat is dus niet meer gelukt. Vorig weekend maakten mijn vrouw Greet en ik de reis dan maar samen met mijn moeder. We hebben er desondanks gebeden voor genezing, voor loutering. Pater Nicolaas van Postel vertelde mij in die dagen aan de telefoon: 'Dóór de dood heen is de uiteindelijke genezing.' In Lourdes beseft men dat het Kruis de diepste waarheid is. Hoe paradoxaal ook, in zijn zwakheid is de mens op zijn sterkst – want niet alleen. Om die waarheid bekend te maken, zijn we 'gemeenschap van leerlingen'. Hier botsen theologie en agogie op hun grenzen en is alleen nog maar piëteit. Elkaar werkelijk ontmoeten, dit wil zeggen, elkaar de eigen zwakte durven tonen en daarbij alle heil van elders verwachten, dat is het doel van ons samenkomen, onze getuigenis aan de wereld en het begin van onze vorming.

© Paul Hemmans

BRON VAN HOOP EN KRACHT

*Erna Seghers (43),
gehuwd en mama van Hanne,
Myrte en Rune*

Ik groeide op in een gelovig nest. De eucharistie op zaterdagavond was een vast weekendritueel, ik werd als het ware vanzelfsprekend misdienaar en plusser. Daarmee is natuurlijk niet alles gezegd, want van drie kinderen noem alleen ik mijzelf nog gelovig.

Godsdienst boeide me altijd al. Bij de keuze van de vakken voor mijn regentaatsopleiding twijfelde ik geen ogenblik: mijn derde vak zou godsdienst worden. Toen ik les begon te geven, kreeg ik meteen bijna een fulltime opdracht godsdienst, met enkele uren geschiedenis.

Gaandeweg werd het geloof meer dan een vanzelfsprekend gegeven, zeker toen een aantal pijnlijke gebeurtenissen mijn leven dooreenschudde. De dood van mijn schoonbroer en van mijn vader, problemen met mijn gezondheid en de handicap van onze oudste dochter daagden me uit bewuster met mijn geloof om te gaan. Ik sloot me aan bij een Bijbelgroep. Daar leerde ik de Bijbel betrekken op mijn persoonlijke leven. In het worstelen met de grenzen van het leven en het omgaan met beperkingen, werd het geloof stilaan een bron van hoop, bemoediging en kracht.

Tegelijk groeide het verlangen naar meer diepgang in mijn baan. 'Wat als ik nu eens ziekenhuispastor zou worden?' De vraag speelde al een tijdje door mijn hoofd. Eigenlijk sinds het plotse overlijden van mijn vader in 2005. Dat heeft mijn geloof veranderd, versterkt, verdiept.

Opnieuw gaan studeren, in combinatie met de zorg voor ons gezin leek echter onmogelijk. Toen ik in 2009 een jaar loopbaanonderbreking nam, zag ik toch de kans om de basis cursus godsdienstwetenschappen aan het HIGW te volgen. Ik zou wel zien waar het mij zou brengen. Ik vond het in elk geval een uitdaging en een verrijking om mij bij te scholen, zowel voor mij persoonlijk als voor mijn job als godsdienstleerkracht.

Inmiddels schrijven we 2013. De droom om ziekenhuispastor te worden, om met mensen op weg te mogen gaan en, op een heel bescheiden manier, 'er te mogen zijn' voor hen, in persoonlijke ontmoetingen, in verschillende omstandigheden, moeilijke en pijnlijke, maar ook vreugdevolle... die droom leeft nog steeds. Aarzelend doe ik de eerste stappen in de opleiding Pastoraal Handelen. Het startweekend gaf een voorsmaak van een overrompelend boeiende tocht, in een ongelooflijk gevarieerde groep, begeleid door een gedreven en sterk team en met een heel gamma bekwame begeleiders in het veld... Zo ontzettend veel heb ik te leren, op zoveel vlakken, zoveel vaardigheden te verwerven, dat het me nog niet eens duidelijk is hoe lang mijn lijstje 'leerpunten' is. Maar ik vertrouw erop dat de mensen die met me meegaan, mij zullen helpen om te groeien, stap voor stap.

Tijdens het kennismakingsgesprek omschreef mijn stagebegeleider de stage als 'een geschenk voor jou: neem het aan, met beide handen, bekijk het, langs alle kanten, voel het, proef het, haal het uit de verpakking, maak er ten volle gebruik van om te leren...'. Dat wil ik doen, met volle overtuiging en met een dankbaar hart voor alle kansen die ik krijg in de hoop en het vertrouwen dat ook die Ander mee op weg gaat.

TUSSEN ORGANISATIE EN INSPIRATIE

KIEZEN VOOR VERNIEUWING DOET EEN FRISSE WIND WAAIEN

*De universiteit van Chicago onderzocht ooit wie het meest gelukkig is op zijn werk. Wat bleek? Priesters en andere geestelijken haalden het met verve. Voeg daarbij gerust de beroepsleken, want ook zij putten over het algemeen veel voldoening uit hun werk. De reden? Deze ‘werknemers’ hebben een hele waaier aan sociale contacten. Bovendien vloeit hun engagement doorgaans voort uit een hoger ideaal of een roeping. **Wie vanuit een roeping werkt, weet wat zijn drijfveren zijn. Dat geeft niet alleen rust, maar ook het gevoel werkelijk iets bij te dragen. Dat maakt gelukkig.***

**Saskia Van den Kieboom
en Lea Verstricht**

Toch is het niet al goud wat blinkt. Uit de praktijk blijkt dat wie vandaag in het pastorale veld aan de slag is, vatbaar is voor een burn-out. Hoe valt dit te rijmen? Vanuit een duidelijke roeping, geïnspireerd en gezonden, beginnen we vol goede moed aan onze taak. Maar dan volgt de confrontatie met de weerbarstige werkelijkheid: een kerkgemeenschap die krimpt, talloze reorganisaties, bergen werk moeten verzetten met weinig middelen, dag na dag vergaderen waardoor juist dat menselijke contact erbij inschiet. . .

Het zal iedereen die in de pastorale sector werkt bekend in de oren klinken. In de praktijk ligt de nadruk in de pastorale arbeid vaak meer op organisatie dan op inspiratie. Als we geïnspireerde mensen willen zijn, zullen we aandacht moeten blijven schenken aan verdieping. Misschien moeten we minder stilstaan bij de manier waarop we ons organiseren en ideeën of praktijken die niet meer werken durven loslaten. De waarom-vraag – waarom bestaan wij en doen wij de dingen die we doen? – gaat vooraf aan de hoe-vraag – hoe dienen we de catechese en de liturgie vorm te geven, hoe zetten wij ons in voor sociaal kwetsbare mensen, hoe gaan wij om met de schepping?

Als we niet uit de waarom-vraag zijn, verliezen we kostbare en vaak nodeloze energie aan dingen van voorbijgaande aard. Wie in de pastoraal werkt, draagt meer dan ooit de verantwoordelijkheid om op zoek te gaan naar wat inspireert, wat leven en vertrouwen geeft. Het is van levensbelang. Waarom zou je daarbij geen persoonlijke ontspanningsmomenten inbouwen? Zonder inspiratiebronnen kunnen we geen vuur doorgeven en drogen we uit. Pastoor Dirk Van den Broeck volgde die weg. Ondanks zijn drukke taak als parochiepriester in Geel, koos hij ervoor om opnieuw een dag per week les te geven.

“Meester, ben jij nu ook nog onze pastoor?” “Ja hoor, maar vandaag sta ik in het zesde leerjaar, en ben ik er helemaal voor jullie.” De voorbije weken kreeg ik heel wat vragen van verontruste parochianen die mijn keuze om een dag terug te keren naar mijn oude roeping niet begrepen of misschien niet willen begrijpen.

Met twaalf parochies in Geel heb je immers toch al werk genoeg, niet? En ja hoor, de parochianen hebben volkomen gelijk. Werk is er voldoende. En ze mogen gerust zijn, ik werk dolgraag in mijn parochies in Geel waar we met een toffe ploeg de verantwoordelijkheid dragen

© Hilde Welfens

© Paul Hermans

Als we geïnspireerde mensen willen zijn, zullen we aandacht moeten blijven schenken aan verdieping.

*Dirk Van den Broeck:
"Als priester voel ik me
het best in de rol van
zaaier. Welnu, zaaien
doe je niet enkel binnen
de vier muren van het
kerkgebouw."*

© Parochie Holven

over onze federatie. Mijn roeping als priester daarin? Ooit zij iemand me: "Als priester moet je het woord van God verkondigen en al de andere dingen zijn bijzaak." Toegegeven, een beetje kort door de bocht misschien, maar daarin ligt de kern van mijn roeping. Als priester voel ik me het best in de rol van zaaier. Welnu, zaaien doe je niet enkel binnen de vier muren van het kerkgebouw. "Gebruik je talenten optimaal", gaf iemand me goede raad. Dat probeer ik dan ook te doen.

Roeping kan je mijn inziens niet wetenschappelijk verklaren. Het is de Stem volgen van je hart. Als die Stem blijft roepen, mag je daarop ingaan. Dan mag je je overgeven in het volste vertrouwen dat je de juiste keuzes maakt, vaak door anderen niet begrepen. Soms is het als het ware tegen de stroom in durven gaan.

Waarom keerde ik terug naar de klas? Misschien is het beste antwoord wel dat ik het niet kan verklaren. Het is gewoon een logische stap in mijn leven. Vanuit de klas werd ik geroepen. Graag wil ik iets teruggeven aan die kids. Vanaf dit schooljaar is 'priester Dirk' daarom ook terug meester Dirk, voor een dagje in de week, en is het zesde leerjaar mijn thuis.
(Dirk Van den Broeck)

Vorig jaar groeide vanuit IJD Antwerpen de idee om een gezamenlijke vormelingsdag te organiseren. Om dit plan concreet te realiseren diende er samengewerkt te worden: het CCV, mensen die verantwoordelijk zijn voor de liturgie, vormselcatechisten... In het begin was het niet gemakkelijk elkaar te vinden en stelden we vast dat we soms wel naast elkaar werkten. Maar geleidelijk en met vereende krachten werd dit naast elkaar werken steeds meer samenwerken. Er ontstond ruimte voor nieuwe ideeën en er kwam weer ruimte voor inspiratie!

Ook in de nieuw op te richten pastorale eenheden liggen kansen om de inspiratie fris te houden. Bij elk veranderingsproces moeten keuzes gemaakt worden. Daarin laten mensen zich ook best leiden door wat de Geest ingeeft. Vertrouwen in het nieuwe dat zich aandient, zal ook hier fundamenteel nodig zijn. In de pastorale eenheden zal samengewerkt worden met verschillende parochiegemeenschappen, met pastorale groepen die actief zijn in scholen of zorgvoorzieningen, met diaconale projecten, met bewegingen allerhande. Die diversiteit is goed om ons vizier open te houden op wat zich aandient en ons alert te maken voor de kansen die geboden worden. Maar om dit te kunnen zien, houden we onze

inspiratie best scherp. Daarnaast luisteren moeten we altijd opnieuw leren. En pas daarna dient de vraag zich aan hoe we dit netwerk zullen organiseren. Leerling blijven van Jezus in het medewerker zijn in zijn kerkgemeenschap. Dat is een fundamentele boodschap.

Liefde vloeit over.
Ze houdt voor zichzelf
wat ze zelf nodig heeft.
En wat ze heeft
wil ze in overvloed hebben
om rijk te kunnen zijn voor anderen.
...
Liefde stroomt over.
Je leeg laten lopen
is niet wat de liefde vraagt.
Voor wie kun je goed zijn
als je voor jezelf slecht bent?

Bernardus van Clairvaux.
De volledige tekst vind je op
relevant-bisdomantwerpen.be

© Paul Hermans

© Remy Van Looveren

© Remy Van Looveren

© Paul Hermans

IK ZIE HET IN JOU

DE HERVORMDE OPLEIDING AAN HET HOGER INSTITUUT
VOOR GODSDIENSTWETENSCHAPPEN

'Ik zie het in jou!' De bezinningstekst bij de start van het nieuwe schooljaar aan het Hoger Instituut voor Godsdienstwetenschappen in Antwerpen was niet lukraak gekozen. Directrice zuster Marieke Nys duidde waarom: "In de opleiding kun je ook tijdens het samenzijn 'oefenen' in 'samen gelovig op weg gaan' en 'het beste zien in mensen'." In aanloop naar een hervorming van de volledige opleiding, ging dit jaar het hervormde basisjaar van start. Een historische stap in de geschiedenis van het HIGW Antwerpen

Hilde Van Linden
Begeleider van het hervormingstraject

Op 28 september startte het nieuwe schooljaar aan het HIGW Antwerpen. Toekomstige godsdienstleerkrachten, geïnteresseerde vrijwilligers, mensen die overwegen om diaken of pastoraal werk(st)er te worden, zoekende gelovigen, losse cursisten... allen stonden ze enthousiast klaar om te leren en te groeien.

Bijna veertig ouderejaars wisten al wat ze konden verwachten van de lesinhoud, maar moesten op verkenning op de nieuwe en hiervoor gerenoveerde locatie: blok S van het TPC.

46 jaar en christelijk opgevoed! Tijdens mijn legerdienst groeide het verlangen om priester te worden. In de parochie was ik actief als misdienaar en catechist voor vormelingen. Door tal van omstandigheden kwam het er niet van en ging ik op zoek naar werk. Maar diep in mij bleef de Stem roepen op de achtergrond.

Een functiewissel in mijn job, een vraag van de parochiepriester om terug catechese te geven en enkele voorvallen in mijn privéleven, deden het verlangen opnieuw ontbranden. Het vuur was immers nooit gedoofd.

Tijdens mijn reis naar Lourdes in juli leerde ik een aantal mensen kennen die in ons bisdom actief zijn. Met hen kon ik praten over die Stem. Dat was een hele opluchting voor mij. Via hen leerde ik het HIGW kennen. Vol enthousiasme schreef ik me in. Deze opleiding biedt me de kans om nog meer engagementen in het parochieleven op mij te nemen. Ze laat zelfs de mogelijkheid open om na drie jaar verder te gaan voor diaken of pastoraal werker. Ik houd mijn hart enkel vast voor het vele studiewerk. Op mijn leeftijd wordt studeren en onthouden op dit niveau al een stuk moeilijker.

(WB)

Voor een dertigtal groentjes was alles nieuw. Zij startten op de nieuwe locatie in het volledig hervormde basisjaar.

Basisjaar

Zo wordt het eerste jaar van de opleiding voortaan genoemd. Het was dan ook een van de doelstellingen om een heus basisjaar aan te bieden met enkel inleidende vakken, zoals Inleiding Bijbel, Inleiding Gebed en Spiritualiteit en Inleiding Kerkgeschiedenis. Dit verschilt duidelijk van de vroegere cyclische opleiding waarin een eerstejaarscursist al toegepaste vakken volgde en het niveau van de vakken voor sommige cursisten soms te hoog lag. Als nieuweling kreeg je bijvoorbeeld al het vak Bio-ethiek, terwijl je nog niet thuis was in Ethiek zelf. Dankzij de aangepaste inhoud van het basisjaar kan nu elke gemotiveerde cursist met een gerust hart de opleiding aanvangen.

“*We willen bereiken dat de cursisten steviger in hun schoenen staan in de vaak complexe context waarin ze terechtkomen.*”

Integratie, reflectie, verwerking

Uiteraard beoogt deze opleiding meer dan alleen het overbrengen van kennis. De vakken Vakdidactiek Godsdienst (richting Onderwijs), Inleiding in begeleidingsvormen en Integratievak (richting Pastoraal) voorzien voldoende tijd voor (zelf)reflectie en verwerking. Ze vertrekken daarbij vanuit de andere vakken, maar leggen deze op het leven van de cursist: op zijn of haar leven als mens, als zoekende mens, als gelovige mens. Zo willen

De nieuwe lokalen van de S-blok krijgen vorm. Stevige fundamenten leggen en samen verder blijven werken, dat werpt vruchten af.

we bereiken dat de cursisten steviger in hun schoenen staan in de vaak complexe context waarin ze terechtkomen: de klas, de parochie of federatie, de zorginstelling, de gevangenis...

Het vervolg

Na het basisjaar liggen nu de jaren 2 en 3 van de opleiding op de hervormings-tafel. Nadien volgt de opleiding tot pastoraal werk(st)er en diaken en de navorming. Op deze manier wil het bisdom kwalitatief hoogstaande opleidingen aanbieden die afgestemd zijn op de evoluties in de Kerk en de maatschappij en op de noden van de cursisten en van diegenen voor wie zij zullen zorgen.

Nog meer doelstellingen

De grondige hervorming beoogt niet alleen binnen de opleiding positieve effecten. We hopen dat het bevorderen van de samenwerking tussen de verschillende beroepskrachten en vrijwilligers ook een positief effect heeft op hun uiteindelijke werkplek.

Door in de opleiding flexibel om te gaan met elders verworven competenties en door modules op maat uit te werken, kunnen we meer mensen de mogelijkheid bieden om vorming te volgen. Als vrijwilligers en andere geïnteresseerden kunnen proeven van aspecten van het christelijk geloof, worden ze misschien geroepen om zich te verdiepen en een engagement op te nemen. Uitdagingen genoeg dus!

Inschrijven voor afzonderlijke vakken is nog steeds mogelijk. Meer info op www.dsko.be/higwa/welkom of via 03 287 35 67.

Het lijkt ondertussen al een eeuwigheid geleden dat ik als prille studente Kunstwetenschappen op zoek ging naar de wortels van ons christelijk geloof. Bijbels Hebreeuws, schitterend gebracht door professor Klener, zou een nieuwe wereld openen. Misschien was ik nog wat jong en groen achter de oren, maar het zaadje was geplant.

Twintig jaar later is het dan eindelijk zover: ik begin aan een studie godsdienstwetenschappen met de bedoeling godsdienstles te geven in het secundair onderwijs. Tijd maken voor leerlingen, in dialoog treden, verdieping, luisteren naar wat jongeren bezielt, het lijkt me een ontzettende uitdaging. Ik wil mijn liefde voor het Leven graag vertalen in mijn geloof in jongeren en de toekomst. Dat dit niet altijd evident zal zijn, inspireert me.

Wat me bijzonder fascineert, zijn de raakvlakken met andere religies. Er is heel wat te doen rond godsdienst en godsdienstconflicten, maar hoe plaats je dit allemaal?

Mijn grootste inspiratiebron blijft mijn overleden grootmoeder: nooit voerde zij het hoogste woord, maar niemand leefde de christelijke waarden zo voor als zij.

(Heidi Broeckert)

VAN DE LAMMETJES NAAR DE SCHAPEN

JEF LEYSEN WORDT OP 15 DECEMBER TOT
PRIESTER GEWIJD

© Parochie Christus Koning

*Jef Leysen: "Fietsen is ideaal om onderweg de
pastoraal van de straat te verzorgen."*

Tring, tring, tring. Op weg van de ene viering naar de volgende parochie belt Jef Leysen herhaaldelijk en groet hij de gelovigen: "Dag mevrouw! Dag mijnheer!" Aangenaam verrast klinkt het dan her en der: "He, dag mijnheer pastoor!" Vroeger deed Jef niet anders en fietste hij als prefect elke dag meermaals heen en weer tussen het Sint-Jozefscollege in de Collegestraat en de noodvestiging in het oud-moederhuis van Herentals. "Het is de ideale manier om je te verplaatsen. Onderweg heb je tijd om de pastoraal van de straat te verzorgen. "Hallo, mijnheer Leysen. Mijn kleinzoon zit bij u op school. Doet hij het goed?" "Ik stopte dan even en maakte een praatje. Zo schep je een band en creëer je verbondenheid", besluit de priester-to-be.

Ilse Van Halst

Wanneer wist je dat je priester wilde worden?

Op mijn achttiende wilde ik naar het seminarie gaan. De kiem van mijn roeping was ongetwijfeld gelegd op elfjarige leeftijd. Toen ruilde ik de lagere school van Vorselaar in voor het Sint-Jozefscollege in Herentals. Dat College zou de volgende 37 jaar van mijn leven bepalen. Ik kreeg er nog les van enkele priester-leraren. Tijdens de week gaven ze les op het College en in het weekend gingen ze voor in een parochie. Die combinatie van dienstbaar zijn op school en op de parochie sprak me sterk aan.

Ik wilde echter eerst een diploma in handen hebben. Daarom volgde ik de lerarenopleiding op het Heilig Pius X-instituut te Antwerpen. Toen ik de kans kreeg om in mijn oud-college aan de slag te gaan, werd een droom werkelijkheid. De priesterroeping verschoof naar het achterplan.

Nu realiseer ik me dat dit zo moest gaan. Ik was daar nodig op dat moment. In 1984 verhuisde de eerste graad van het College voor twee jaar wegens verbouwingen naar een noodgebouw. We zouden daar 23 jaar blijven. Ik was er titularis van een eerste jaar en gaf er godsdienst en Nederlands. Dus ben ik al meer dan dertig jaar 'medewerker'. Na enkele jaren kreeg ik de verantwoordelijkheid voor de eerste graad. En ja, ik was correct, maar mild. Had iemand het zwijn uitgehangen in de klas, riep ik hem op het matje, maar 's avonds liet ik alles vallen als diezelfde knaap een lekke fietsband had.

Dertig jaar later — je bent nu 52 jaar — besloot je alsnog de stap te doen?

Als God je ooit geroepen heeft en je hebt je opengesteld voor Hem, laat dat je nooit meer los. *(lacht)* Als Hij met alle geroepenen zoveel

last heeft als met mij en er zoveel tijd in moet steken, moet Hij toch wel een erg lange grijze baard hebben.

In 2010 hing mijn leven plots aan een zijden draadje. Een dagopname in het ziekenhuis voor een gescheurde meniscus werd een verblijf van enkele weken. Ik belandde op intensieve zorgen, maar haalde het tegen alle verwachtingen in. Ik vermoed dat Hij Hierboven mijn fiche in de hand heeft gehad... Plots moet Hij gedacht hebben: "Oh neen, den deze nog niet, daar ben ik nog iets nieuws mee begonnen!" Mijn fiche belandde terug in de bak en ik kreeg een tweede kans. Ik voelde toen heel sterk dat ik niet in de steek gelaten werd: "Doe maar voort. Weet dat ik je niet alleen laat. Ik ben er voor jou. Vrees niet!"

God riep je een eerste keer in een tijd waarin geloof en Kerk nog een vanzelfsprekend gegeven vormden in onze samenleving. Vandaag is dit sterk veranderd. Zie je er tegenop om priester te worden in een tijd waarin Kerk vormen en gelovig zijn onder druk staan?

De tijden zijn veranderd, maar wat in de mensen leeft, is nog vaak hetzelfde. Misschien is er vandaag zelfs meer dan vroeger nood aan nabijheid. En misschien leeft onderhuids ook wel de nood aan dat woordje meer dat naar God verwijst. Maar inderdaad, geloof en Kerk zijn niet meer vanzelfsprekend.

Toch heb ik geen schrik om in deze tijd priester te worden. Net dan komt de vraag van God nog veel directer binnen: "Je gaat toch niet mee klagen dat het slecht gaat. Zou je niet beter de handen uit de mouwen steken?" Nu, ik zal de winkel niet redden, maar ik wil een signaal zijn, een baken, een instrument. Ik doe en zeg wat Hij me vraagt. Ik mag met Hem meegaan en

© Johan Wouters/Bisdom Breda

Een schakel in een ketting. Jef Leysen werd op 28 april tot diaken gewijd in Bovendonk

in Zijn dienst staan. "Niet ik heb U uitgekozen, maar U mij."

Waar ik wel tegenop zie, is dat ik tijdens mijn priesterwijding, net als tijdens mijn diakenwijding in Bovendonk, de enige wijdeling ben. Al die aandacht voor mijn persoon jaagt me schrik aan. Het gaat immers niet om mij: het gaat om Hem! Toen ik die bezorgdheid toevertrouwde aan pater Ivo, norbertijn van Tongerlo, bracht hij me de woorden van Dom Helder Camara in herinnering. Tijdens een voordracht in een bomvolle zaal, vroeg

Doorgaans evolueer je van leerling naar medewerker. Jij doet het andersom?

Ik werd al medewerker op het moment waarop ik in het onderwijs terechtkwam. Ik zie het onderwijs ook als een roeping. Ik heb die roeping trachten in te vullen zoals mijn priester-leraren op het College. Zij waren mijn grote voorbeeld.

Maar medewerker zijnde besef ik als geen ander dat je altijd leerling blijft. In die dertig jaar als leraar op het College heb ik onzettend veel geleerd, elke dag opnieuw.

doet en zegt, is zeker in deze hectische tijd een verademing voor vele mensen.

Ooit woonde ik een slechtnieuwsgesprek bij in een ziekenhuis. Ik was op bezoek. Toen de dokter het kruisje zag op mijn jas, vroeg zij mij om te blijven. Nochtans kon ik niets doen: de man was stervende. Ik was er gewoon voor hem en voor zijn vrouw. Dan moet je alles opzij kunnen schuiven en aannemen wat Hij je aanbiedt. Zo kijk ik ook aan tegen de vraag die men mij de laatste tijd voortdurend stelt: "Waarheen zal je gezonden worden na je priesterwijding? Wil je dat dan niet weten?" Neen, Hij zal me daarin leiden. Onze bisschop drukte me ooit op het hart: "Ga naar de mensen met open handen en dan lukt het wel!" Daar zit een grote waarheid in. Zo zal ik mijn taak tegemoet gaan.

© Parochie Christus Koning

Mee mogen draaien in mijn stageparochie Christus Koning was een deugddoende en leerrijke ervaring. Door dit te mogen doen, ervoer ik wat een schoon werk dit is."

iemand aan de Braziliaanse bisschop hoe hij omgaat met de buitensporige aandacht voor zijn persoon, terwijl hij eenvoudig en nederigheid predikte. "Overal waar ik kom, is het palmzondag", antwoordde hij. "Mensen staan rijen dik en roepen me toe, maar ze hebben er niets van begrepen. Ze denken dat ik op het ezeltje zit, maar ik ben dat ezeltje. Hij mag op mijn rug zitten en ik mag Hem overal rondbrengen." Ook ik wil proberen om dat ezeltje te blijven. In de Kempen zegt men wel eens: een ezel verslijt het eerst aan zijn knieën. (lacht) Het is dan misschien toch niet verwonderlijk dat mijn meniscus gescheurd was...

Leerlingen verantwoordelijkheid en vertrouwen geven. Ik deed het toen al en ik zal het nog dikwijls moeten doen nu ik verhuis van 'de lammetjes' naar 'de schapen'. De tijd waarin de priesters alles zelf deden, ligt achter ons. Dat is ook niet erg, want vele mensen zijn op bepaalde terreinen bekwaamer dan wij.

Ik vind het belangrijk om mensen nabij te zijn. Als priester zijn we vaak te weinig mensen nabij. We slijten uren achter onze computer en we vergeten er te zijn voor wie ons nodig heeft. Een andere belangrijke taak als priester is rust brengen. De rust die van je uitgaat in wat je

Je liep stage in de parochie Christus-Koning in de federatie Antwerpen-Zuid. Hoe kijk je daarop terug?

Dat was een prachtige ervaring. Ik genoot een schitterende opleiding in Bovendonk, maar had door het vele studiewerk soms te weinig tijd om echt ervaring op te doen in de parochie. Nu ik afgestudeerd ben, kan en mag ik volop meedraaien. Ik heb enorm veel geleerd van mijn stagebegeleiders Bernard De Preter en Ernest Kabongo en mijn parochianen. Een uitvaart, een doopsel, een huwelijksvoorbereiding, als diaken mee op bedevaart naar Lourdes... Dat had ik meer moeten kunnen doen tijdens mijn stage. Elke seminarist in opleiding zou de kans moeten krijgen om hiervan te proeven. Door dit te mogen doen, ervoer ik wat een schoon werk dit is. Ik mag er zijn voor anderen. Ik mag met mensen praten over Jezus, hen bemoedigen, hen een schouderklopje geven of een woord van troost meegeven. Wat is er mooier dan dat?

ZOVEEL MEER VINDEN DAN JE ZOCHT

THOMAS MORE STAPT NAAR SANTIAGO DE COMPOSTELA

Studenten en medewerkers uit verschillende opleidingen van Thomas More samen op de 'camino'. Zou het mogelijk zijn?

Een jaar lang werd de tocht voorbereid onder de noemer 'ontmoeting': samenkomsten tijdens het academiejaar, infosessies, voorbereidende wandeltochten, ... Al snel trokken de studenten mee aan de kar: ze bouwden een blog, een student verpleegkunde stelde een EHBO-kit samen, enzovoort. En dan, na intens schoolwerk en examens, was het zover. Op vrijdag 13 september vertrokken vierentwintig studenten en medewerkers naar Spanje. Om er 108 km te voet af te leggen: van Orense naar Santiago de Compostela, op de eeuwenoude pelgrimsroute.

Dominique Abraham, Kristien Aubroeck, Johan Cloet, Marc Delbarge, Charlie De Koninck, Lisbet Lenaers, Patrick Verhaert

Eindelijk onderweg. De eerste slaapplek zet onmiddellijk de toon: een oude herberg, bovenop de berg. De aangrenzende oude kloostergang, die speciaal voor ons wordt geopend, is een gedroomd decor voor een eerste *more* moment met cultuur-historische omkadering en een eerste Spaanse les in de sacrale sfeer van deze plek. We kunnen het niet beter treffen. De volgende ochtend vertellen twee deelnemers in een moedig en inspirerend getuigenis hoe ze elk op hun manier het anders-zijn van zichzelf al tegengekomen zijn.

Onderweg maak je kennis met bekenden en onbekenden. Je slaapt samen, eet samen, wast je samen, lacht en huilt samen. We wachten op elkaar, stappen door, met en voor elkaar. En net als bij het zoeken naar sint-jakobsschelpen op het einde van onze camino: fixeer je niet op dat ene schelpje, want dan mis je zoveel moois. Kijk, luister, voel, en je vindt zoveel meer dan je zocht.
(Bart)

Na een stevig ontbijt gaat het richting Cea, twintig kilometer verderop. Een steile klim test onze conditie. Meteen komt de EHBO-kit van pas voor de verzorging van de eerste blaren. Maar tijdens het zuchten en puffen blijft iedereen glimlachen! Bij de lokale klokkentoren krijgen we een woordje cultuur en een tweede Spaanse les.

© Thomas More

De apostel Sint-Jacob

Op weg naar Castro Dozón wordt de onderlinge solidariteit echt tastbaar. Snelle en minder snelle stappers houden rekening met elkaar, enthousiastelingen moedigen iedereen aan, maar ook wie nood heeft aan een luisterend oor of in stilte wil wandelen, vindt een compagnon in de groep.

Halverwege onze tocht bezoeken we het Monasterio (klooster) van Oseira. Een zestiende-eeuws bouwwerk dat nog steeds ontzag en eerbied oproept. De plek laat niemand onberoerd. De draagwijdte van de tocht begint door te dringen. Een van onze medewerkers, een kunsthistorica, leert ons de betekenis van de symbolen en stijlfiguren. We hangen aan haar lippen.

Een inspirerend *more* moment verder wordt duidelijk dat twee begeleiders dringende medische verzorging nodig hebben. Met de hulp van de professor Spaans overwinnen ze alle administratieve drempels en mogen ze op raadpleging bij een arts die hen doorverwijst

© Thomas More

© Thomas More

© Thomas More

"We hebben het gehaald, we hebben afgezien, we hebben veel beleefd. Het was meer dan de moeite waard!"

naar een ziekenhuis. Teleurgesteld moeten ze hun tocht staken. De rest van de groep stapt vol moed verder, het langste traject van de tocht, in gedachten bij de twee begeleiders die overstelpt worden met troostende sms'jes. Spontaan nemen studenten de verantwoordelijkheden van de begeleiders over. We stappen samen, we zorgen voor elkaar, we moedigen elkaar aan, we zingen en rusten samen. We worden een heel hechte groep.

Je maakt vrienden voor het leven tijdens de 'camino'. Je leert jezelf en anderen goed kennen. Wat er ook gebeurt, de groep zal je altijd steunen! Mensen waarderen je zoals je bent, ook met je zweetvoeten.

(Ester)

In Silleda draait het *more* moment om woorden. Prachtige korte gedichten en warme woorden vloeien uit de pennen van de studenten. Toch is iedereen het er over eens: de ervaring van de *camino* is niet in woorden te vatten!

Na de tocht naar Outerio vatten we de laatste etappe aan naar Santiago. Afspraak om 12 uur in de kathedraal voor de pelgrimsmis. Oeps, dat wordt stevig doorstappen! De meesten halen het, sommigen stappen wat trager en enkelen lopen zelfs verloren, maar iedereen

bereikt het doel: de kathedraal van Sint-Jakob. Eerst trekken we in groep naar het pelgrimsbureau waar de stempels, die we onderweg op de gekste plekken verzamelden, gecontroleerd en ingeruild worden voor de fel begeerde Compostela, het officiële getuigschrift dat bevestigt dat we ons einddoel gehaald hebben. We hebben onze aflaat verdiend! Tegelijk beseft iedereen dat de ervaring van de *camino* niet moet bewezen worden en niet op papier te zetten is. Daarna keren we terug naar de kathedraal voor een intens en bewogen *more* moment. Niemand had kunnen bevroeden dat deze groep zo hecht zou worden. We willen dat moment vastpakken en mee-nemen.

De 'camino', Een aanrader voor al wie zijn grenzen wil leren kennen, de stap naar volwassenheid wil zetten, wil weten hoe hij echt in elkaar zit.

(Gert)

Als afsluiter reisden we de laatste dag met de bus naar Finisterre, letterlijk het eind van de wereld en figuurlijk de vervolgetappe van de pelgrimstocht. Uitkijken vanop de kaap, dromen op het strand, naar schelpen zoeken of pootjebaden, alleen maar blije gezichten. We hebben het gehaald, we hebben afgezien, we hebben grenzen verlegd en stappen gedaan naar de toekomst. Het was meer dan de moeite waard!

Bij onze aankomst in Compostela was ik overweldigd door emoties. Opluchting omdat we het gehaald hadden, verdriet omdat het einde van deze fantastische reis dichtbij was. In amper een week tijd kweekten we spieren, smeedden we fantastische vriendschappen en verlegden we vele grenzen.

(Véronique)

GROEP IN DE KIJKER

UCSIA, IN DIENST VAN HET GELOOF BOUWEN AAN EEN MEER RECHTVAARDIGE SAMENLEVING

© UCSIA, Frederik Hulstaert

© UCSIA, Frederik Hulstaert

Met lezingen, congressen en leerstoelen houdt UCSIA de vinger aan de pols. In het voorjaar van 2012 nodigde het in het kader van de Leerstoel Jef Van Gerwen de voorzitter van de Europese Raad uit. Herman Van Rompuy onderzocht hoe politieke leiders in een geglobaliseerde economie kunnen bijdragen tot een evenwicht tussen belangen van aandeelhouders, managers, werknemers, komende generaties tot en met het algemeen maatschappelijk belang.

Het jaar 2003 zag een dubbelgeboorte. De drie Antwerpse universiteiten – UFSIA, RUCA en UIA – smolten samen tot Universiteit Antwerpen of UAntwerpen. Bij deze gelegenheid hielden de Vlaamse jezuiteten en een aantal Antwerpse academici UCSIA boven de doopvont. Als forum voor academische reflectie, vorming en dienstverlening vult dit centrum de kernopdrachten van de Universiteit Antwerpen aan. “Onze invalshoek is multidisciplinair”, verduidelijkt academisch directeur Jacques Haers. „Dat vraagt een brede samenwerking met andere academische centra in binnen- en buitenland. Het ignatiaans en jezuïtisch karakter zijn even essentiële ingrediënten van onze missie en werking.”

Ilse Van Halst

Hoe kijk je terug op tien jaar christelijke aanwezigheid naast een pluralistische universiteit?

Uitermate tevreden. De voorbije tien jaar waren er van intensieve samenwerking aan hoog gewaardeerde academische en interdisciplinaire projecten die belangrijke maatschappelijke uitdagingen en de rol van religies in onze samenleving ter harte nemen. Dat UCSIA ook

een nauwe band heeft met de jezuitetenorde en inspiratie vindt in de christelijke geloofstradities, is veeleer een uitdaging en een buitenkans gebleken dan een probleem. UCSIA belichaamt een open identiteit, die veeleisend gesprek mogelijk maakt dat in de diepte graaft en bouwt aan een rechtvaardige samenleving met een bijzondere aandacht voor de armsten en minst-bedeelden onder ons. Jezuiteten herkennen hierin hun traditie van gemeenschappelijke en dienstvaardige onderscheiding.

“*Dat UCSIA ook een nauwe band heeft met de jezuitetenorde en inspiratie vindt in de christelijke geloofstradities is veeleer een uitdaging en een buitenkans gebleken dan een probleem.*”

Daartoe zet UCSIA een brede waaier activiteiten op. We organiseren internationale academische workshops, zomerscholen en lezingenreeksen. We geven academische ondersteuning aan het godsdienstonderwijs. We werken mee aan kerkelijke initiatieven zoals bijvoorbeeld het overleg in het kader van de visietekst voor het bisdom Antwerpen. We investeren in de bevordering van een intensieve samenwerking tussen christenen, joden en moslims. Hierbij is religie steeds het voorwerp van hoogstaand en veelzijdig academisch werk. Tegelijkertijd blijkt hieruit dat de open christelijke achtergrond van UCSIA precies academische ernst zoekt en stimuleert.

Wat maakt het succes uit van een organisatie als UCSIA?

Deelnemers aan de vele initiatieven benadrukken, naast de hoge academische kwaliteit,

vooral het belang van het interdisciplinaire karakter van de initiatieven: dat schept de mogelijkheid om op creatieve wijze met onze veelzijdige werkelijkheid om te gaan. Belangrijke maatschappelijke uitdagingen, zoals de zich snel ontwikkelende gentechnologie, vragen niet alleen de kennis van genetica. Het is hier ook aangewezen om oog en oor te hebben voor de inbreng van rechtsdeskundigen, sociologen, psychologen, artsen, filosofen of theologen.

Daarnaast is teamwerk belangrijk. De vaste ploeg van UCSIA bevordert de samenwerking tussen wetenschappers om projecten uit te werken. Het intensieve persoonlijke contact tussen academici in de stuurgroepen, waarin de thema's uitgewerkt worden, en in de projecten is een belangrijk aandachtspunt.

Welke uitdagingen wachten UCSIA de volgende tien jaar?

UCSIA kan zijn eigen academische agenda bepalen. Dat is een meerwaarde. Zo proberen we de vinger aan de pols te houden en te anticiperen op vernieuwende wetenschappelijke inzichten en belangwekkende maatschappelijke ontwikkelingen, vooral in dienst van jonge wetenschappers en hun creatief onderzoek. Een van de grote uitdagingen bestaat erin wegen te zoeken om die jonge wetenschappers in de toekomst nog beter te dienen en te ondersteunen: hun onderzoek opent immers de deuren naar een menswaardigere samenleving.

UCSIA organiseert een feestelijke academische zitting op 27 november in Antwerpen. Meer info op 03 265 49 60 of op www.ucsia.org.

ESTAFETTE

VRIJWILLIGERS AAN HET WOORD

Herman Hauquier uit Lier, vader van twee kinderen, startte in 1996 de vzw De Stappaert op, een residentiële opvang voor jongeren vanaf zeventien jaar.

© vzw De Stappaert

Herman Hauquier, bezieler van vzw De Stappaert

“

Vroeger was ik 'mijnheer Hauquier' in tal van functies, tot bedrijfsleider toe. Nu ben ik 'Herman', duivel-doet-al in dienst van de minsten onder ons. Vroeger rondtoeren in een chique bedrijfswagen, nu in een gammele oude bestelwagen. Vroeger werken voor cijfers, nu voor mensen.

In 1996 richtte ik de vzw De Stappaert op. Het is een subsidieloze werking in de sociale blinde vlek Lier-Heist-op-den-Berg. We beheren heden vijf opvanghuizen in Lier, waar in totaal veertien jongeren terecht kunnen in studio's. Deelwerking De Basis vangt alleenstaande jongeren in een moeilijke situatie op. Binnen zes maanden willen we deze gasten terug klaarstomen om hun mannetje te kunnen staan in onze samenleving.

Sinds 2010 vangen vrijwilligers in deelwerking Het Smolder - oud-Nederlands voor 'smeulend vuur' - zwangere meisjes vanaf achttien jaar op. Bij ons vinden ze hopelijk rust als de bevaling nadert en bekomen ze van alle problemen die ze op hun weg tegenkomen. Zorgen voor het nieuwe leven is toch zo belangrijk.

Jongeren met allerlei problemen kloppen bij ons aan: iemand die al zes maanden in een tentje her en der slaapt; een jongen, in zichzelf gewond door zijn slechte thuis; haveloze meisjes die bij vrienden vertoeven en het noorden kwijt zijn; slachtoffers van incest; jongeren die op straat werden gezet

of het zelf verprutsten bij hun ouders en zo voort. Jongeren schuldig. Ouderen schuldig... God leert me hen niet te veroordelen maar een plaats te geven.

Hoe ik dit kan bolwerken? Dankzij mijn christelijke inspiratie. In wezen ben ik met mijn handen en brein een instrument van God. Zo werd ik geboren en gedoopt. Geregeld ga ik op bezinning bij de trappisten in Westmalle. Thuis richtte ik ook een kamerkapel in. Iedere avond leg ik alles in de handen van God, want niets hoeft ik te dragen. Toevallig ligt ons hoofdpand, dat wij van een weldoener gratis mogen gebruiken, in de Heilige Geeststraat nummer 1. Van een sterk signaal gesproken...

Zelf had ik een gelukkige jeugd. Andere jongeren kansen geven op een betere toekomst maakt me blij. En zie, door mijn inzet bewegen anderen ook. Want deze werking heeft toch wat financiën nodig, wegens niet erkend. Al achttien jaar staat onze teller in het rood, maar steeds opnieuw stellen mensen zich garant, sponsoren ze en engageren ze zich.

“

In wezen ben ik met mijn handen en brein een instrument van God.

”

Inmiddels knoopten we banden aan met verschillende partners, zoals Welzijnszorg. Welzijnszorg legt de nadruk op politieke bewustheid en brengt met zijn jaarlijkse armoedethema's in de adventsperiode een maatschappelijke bewustwording op gang. Ik getuig in deze periode graag over mijn werk in de modder van de maatschappij. In scholen, in kerken, op ontmoetingsavonden. Bewustmaking is zo belangrijk.

Zelf ben ik op mijn best als ik gewoon achter de schermen kan blijven werken aan de basis. Mensen vragen me soms of ik gelukkig ben, als ik zo dagelijks geconfronteerd wordt met zoveel miserie rondom me. Waarom niet? God geeft me alles om te werken aan een betere leefwereld voor anderen.”

”

Meer info over De Stappaert op www.destappaert.be.

DE KIOSK

MEDEDELINGEN

FUSIE VAN PAROCHIES TE SCHOTEN

Bij decreet van de bisschop van 26 juni 2013 werd de parochie Sint-Jozef, Bloemendaal, verenigd met de parochie Sint-Cordula te Schoten, zoals bepaald in canon 515 § 2 CIC, per 1 december 2013. De benaming *parochie Sint-Cordula* blijft behouden voor de nieuw gefusioneerde parochie.

DIOCESANE DIENSTEN

Dries de Bakker, **Annie Bylemans** en **Greet Peeters**, stafmedewerkers verantwoordelijk voor de uitbouw van jongerenpastoraal in het bisdom Antwerpen, zijn per 31 augustus 2013 uit dienst getreden. Zij worden opgevolgd door **Laurens Vangeel** en **Anais Fayt**, die in dienst traden op 1 september 2013. Daarnaast trad ook **Ingrid Van de Mosselaer**, administratief medewerker, per 31 augustus 2013 uit dienst. Zij wordt niet vervangen.

Op 1 oktober ging **Martha Hoffenkamp** aan de slag als theologisch medewerker van het bisdom. Gedurende drie jaar zal ze op het TPC de vernieuwde theologische opleiding mee vorm geven.

Op 1 september ging **Ton Jansens** aan de slag als halftijdse projectmedewerker Vorming van pastorale eenheden. Zijn opdracht bestaat erin het proces te begeleiden van de groei naar pastorale eenheid (in samenwerking met dekenassistenten en CCV-medewerkers), dit proces mee uit te schrijven en in vorming door te geven aan andere beroepskrachten en vrijwilligers. Hij zal ook de verschillende begeleidingstrajecten coördineren. Hij voert deze opdrachten uit onder de verantwoordelijkheid van de vicaris voor de caritas en de christelijke

socialen bewegingen (Bruno Aerts) en de vicaris voor de parochies, parochiegeestelijkheid en jongerenpastoraal (Wim Selderslaghs). Ton blijft daarnaast halftijds dekenassistent bij Michel Baert in het dekenaat Noorderkempen.

Op 15 juli 2013 verwelkomde het Diocesaan Seminarie van Antwerpen (TPC) **Walter Schauwvlieghe** als nieuwe conciërge. Daarnaast zal Walter een aantal onderhoudstaken uitvoeren en de gasten buiten de kantooruren verwelkomen en wegwijs maken op de site aan de Groenenborgerlaan. Op 3 september 2013 werd zijn vriendin **Josefa Burgos** deeltijds aangeworven. Zij werkt mee aan het dagelijks onderhoud en als keukenhulp in de refectorie tijdens opleidingen op het TPC.

Op 1 september ging **Myriam Smits** aan de slag als educatief medewerker CCV. Ze staat erin voor opleiding en navorming. Dit in opvolging van Erik Herrebosch die gestopt is op 31 juli.

Per 1 oktober werd **Dirk Van Rossem** benoemd tot bisschoppelijk gedelegeerde voor het onderwijs in het bisdom Antwerpen, voor een periode van vijf jaar. Hij neemt alle bevoegdheden en opdrachten als bisschoppelijk gedelegeerde op, zowel diocesaan als interdiocesaan. Dirk Van Rossem is coördinerend directeur van de Katholieke Scholengemeenschap Noorderkempen en opdrachthouder bij de diocesane inrichtende machten. Hij neemt de opdracht van bisschoppelijk gedelegeerde over van **Dis Van Berckelaer** die deeltijds adviseur wordt op het vicariaat onderwijs. De bisschop stelt er prijs op bij deze gelegenheid zijn naaste medewerker van harte te danken voor de bekwaamheid en de toewijding waarmee hij zijn taak als bisschoppelijk gedelegeerde volbracht heeft.

STOPZETTINGEN

Thérèse Greefs, pastoraal werkster, nam per 1 oktober 2013 ontslag als pastoraal ziekenhuiswerkster in het AZ Klina te Brasschaat.

Paul Scheelen, pastoor van de parochies Antwerpen, Sint-Paulus en Antwerpen, Sint-Joris, nam per 1 juli 2013 ontslag als federatiecoördinator van de federatie Antwerpen-Centrum.

Rita Riet Smulders, pastoraal werkster, nam per 1 september 2013 ontslag als gevangenis-aalmoezenier te Antwerpen.

Adolf Swinnen, norbertijn van Averbode, nam per 31 augustus 2013 ontslag als pastoor te Laakdal, Onze-Lieve-Vrouw in de Wijngaard, *Veerle*, en als parochievicaris te Laakdal, Sint-Jozef Werkman, *Veerle-Heide*.

Rachel Van Hoof, pastoraal werkster, nam per 31 augustus 2013 ontslag als federatiecoördinator van de federatie Herselt-Hulshout-Westerlo. Haar overige functies blijven behouden.

Jozef Van Reusel nam per 31 augustus 2013 ontslag als federatiecoördinator van de federatie Herselt-Hulshout-Westerlo en als lid van de priesterequipe van Herselt, Sint-Servatius; Herselt, Onze-Lieve-Vrouw ten Hemel Opgenomen, *Bergom*; Herselt, Onze-Lieve-Vrouw Onbevlekt Ontvangen, *Blauberg*; Herselt, Sint-Hubertus, *Ramsel*; Hulshout, Sint-Mattheus; Hulshout, Sint-Michiel, *Westmeerbeek*; Hulshout, Sint-Adriaan, *Houtvenne*; Westerlo, Onze-Lieve-Vrouw, *Voortkapel*; Westerlo, Sint-Lambertus; Westerlo, Sint-Niklaas, *Zoerle-Parwijs*; Westerlo, Sint-Carolus Borromeus, *Heultje*;

Op het binnenplein van het bisschopshuis wordt de kerststal uitgesteld die leerlingen van de Vrije Technische Scholen Tumhout voor onze bisschop maakten. Je bent welkom om hem te bezichtigen van 9 december tot en met het feest van Driekoningen op 6 januari en er even tot inkeer te komen, elke werkdag van 9 tot 17 uur op de Schoenmarkt 2 in Antwerpen.

Op 20 december vanaf 12 uur kun je er ook genieten van een kom hartige soep en kun je mee kerstliederen zingen onder de deskundige leiding van vicaris Bart Paepen. De opbrengst van deze Soep op de stoep gaat naar projecten van Welzijnszorg in het kader van de adventscampagne 'Armoede (op den) buiten'.

© Christa Damen

Westerlo, Onze-Lieve-Vrouw-Bezoeking, Oosterwijk en Westerlo, St.-Michiel, *Oevel*.

Zuster Joanna Jeanne Vermeulen, pastoraal werkster, nam per 1 september 2013 ontslag als pastoraal rusthuiswerkster in het WZC Cantershof te Hove.

De bisschop stelt er prijs op bij deze gelegenheid zijn medewerk(st)ers van harte te danken.

BENOEMINGEN

Herman Augustyns, pastoor van de parochies Antwerpen, Sint-Anna-ten-Drieën, *Linkeroever*, en Antwerpen, Sint-Walburgis, werd per 1 juli 2013 tevens benoemd tot federatiecoördinator van de federatie Antwerpen-Centrum.

Michel Baert, norbertijn van Averbode, deken van het dekenaat Noorderkempen, werd per 1 juli 2013 tevens benoemd tot kapelaan te Kapellen, Onze-Lieve-Vrouw van Fatima, *Essenhout*.

Eric Seghers, norbertijn van Averbode, federatiecoördinator van de federatie Laakdal en pastoor van de parochies Laakdal, Sint-Lambertus, *Eindhout*; Sint-Gertrudis, Vorst; Sint-Niklaas, *Meerlaar*, en Sint-Jozef Werkman, *Veerle-Heide*, werd per 1 september 2013 tevens benoemd tot pastoor in de parochie Laakdal, Onze-Lieve-Vrouw in de Wijngaard, *Veerle*.

Christine Van Gerven, pastoraal werkster, godsdienstleerkracht aan het Sint-Michielscollege in Brasschaat, werd per 1 september 2013 tevens benoemd tot pastoraal ziekenhuiswerkster in het AZ Klinica te Brasschaat.

Dries de Bakker, pastoraal werker, voormalig stafmedewerker bij IJD Antwerpen, werd per 1 september 2013 benoemd tot parochieassistent te Rijkevorsel, Sint-Willibrordus; Rijkevorsel, Sint-Jozef; Hoogstraten, Sint-Katharina en Hoogstraten, Sint-Clemens, *Minderhout*.

OVERLIJDEN

Op 15 augustus 2013 overleed te Leuven **Ludovicus Louis Ardui**, voormalig aalmoezenier van de Centrale Gevangenis te Leuven.

© W. Gommeren

Een wake in de anglicaanse kerk in Antwerpen tijdens de Gebedsweek voor de eenheid van de christenen. Van 19 tot 26 januari 2014 worden alle christenen opnieuw uitgenodigd om samen te bidden voor de eenheid. Het thema 'Is Christus dan verdeeld?' verwijst naar 1 Korintiërs 1: 13 waarin de oproep klinkt om als christenen eensgezind te zijn. De brochure voor de Gebedsweek is beschikbaar bij de liturgische centra van ons bisdom. Prijs (exclusief verzendingskosten): 1,50 euro voor een exemplaar, 1,45 vanaf 10 exemplaren, 1,40 euro vanaf 20 exemplaren en 1,25 euro vanaf 50 exemplaren.

ENCYCLIEK 'LUMEN FIDEI' IN HET NEDERLANDS

Op 5 juli 2013 publiceerde paus Franciscus zijn eerste encycliek. De aanzet voor *Lumen Fidei* of *Licht van het geloof* is van de hand van Benedictus XVI, de verdere uitwerking van paus Franciscus. Inmiddels publiceerde Licap een Nederlandse vertaling in de reeks Wereldkerkdocumenten nr 33. Prijs: 4,5 euro. Beschikbaar bij Licap en in de liturgische centra van ons bisdom.

Voor de website van *Relevant* schreef Stijn Van den Bossche, algemeen secretaris van de Interdiocesane Commissie voor Catechese binnen de bisschoppenconferentie van België, een theologische duiding bij deze encycliek.

BISSCHOPPEN OVER DE INITIATIESACRAMENTEN

De bisschoppen, referent voor catechese en liturgie, publiceerden een nieuwe brochure over de initiatiesacramenten. *De sacramenten van de christelijke initiatie bij kinderen en jongeren vandaag – Oriëntaties voor een missionaire vernieuwing* reikt een aantal krachtlijnen aan voor de vernieuwing en heroriëntering van de pastoraal van de initiatiesacramenten. De bisschoppen roepen de medewerkers op het terrein ook op om er vanuit hun eigen ervaringen op te reageren. Beschikbaar bij Licap en in de liturgische centra. Prijs: 4 euro. *Relevant* van januari 2014 gaat hier dieper op in.

‘SLECHTS WIE WEET HEEFT VAN DE BRON, KAN GODS MENSENLIEFDE BLIJVEN UITSTRALEN’

Wie ooit de Abdij van Park in Heverlee bezocht, herinnert zich de vele ‘poorten’ die je moet passeren om er binnen te geraken. Achter elke poort schuilt een nieuw abdijgedeelte. Zo’n geleidelijke inwijdingstocht symboliseert mooi hoe elke mens ‘leert’.

Johan Govaerts

Een student die de eerste maanden aan een hogeschool of universiteit studeert, beseft als geen ander dat hij zijn eigen leerstijl moet ontdekken en ontwikkelen. Jongeren, nieuw op de arbeidsmarkt, ondervinden het aan de lijve: eens de studiepoort gepasseerd, belanden ze in de ‘leerzone’ van de werkervaring. Achter nog een andere poort, leren ze uit wat collega’s of vrienden vertellen. Levenslang en levensbreed leren, het is een adagio dat geldt voor elke baan of elk vormingsaanbod.

Ook geloven is een levenslang en levensbreed leerproces. Een collega verwoordde het ooit als volgt: “Je hebt niets aan je eerstecomuniegeloof als je volwassen bent. Toch zijn heel wat volwassenen na hun eerste communie nooit meer met het geloof bezig. Het is alsof je een

volwassene zou vragen om een tekening te maken, terwijl hij na zijn kindertijd nooit nog een potlood vasthield!” Leren geloven vraagt om inspirerende ontmoetingen, zin-stichtende inzichten en een zich voortdurend omvormende wereldperceptie. Of zoals de Nederlandse dichter Huub Oosterhuis het zo poëtisch verwoordt: “Zijn oog in ons hart.”

“
Op adem komen..., hoe en waar?
”

Om Zijn oog in ons hart helder te houden, is herbronnen een must. Daar moet aan gewerkt worden. Toch weerklinkt in het pastorale werkveld vaak de verzuchting: “We verdrinken in het praktische en organisatorische werk.” Die moeten we ernstig nemen. Elke pastorale inzet, of het nu vrijwillig is of professioneel, staat vandaag onder een enorme druk. Velen verwachten van de Kerk nog allerlei diensten, die echter door steeds minder kernbetrokkenen worden aangeboden. Maar ondertussen groeit een nieuw besef: “Slechts wie weet heeft van de bron, kan Gods mensieliefde blijven uitstralen.”

Daarom roepen we alle pastoraal werkenden (vrijwilligers en vrijgestelden) op dit jaar terug te ontdekken waarom we bezig zijn met Kerk, met mensen, met wat leven aangaat. We stellen voor dat ieder een manier en een moment uitkiest om zich te verdiepen in leven en geloof. Wat voor type ‘lerende mens’ jij bent, kun je zelf online ontdekken via de presentatie *Je eigen leerbehoefte op het spoor komen*. Deze powerpointpresentatie bevat een waaier interessante links. Op onze website www.relevant-bisdomantwerpen.be vind je een link naar het bestand. Eens je zicht hebt op je leerstijl, kun je je persoonlijke ‘sabbattraject’ uitstippelen. Op de website sabbattraject.tk vind je diverse vormen en initiatieven die je daarbij helpen, zoals lunchconferenties, een Bijbelcursus, een bijdrage van Marina Heyse over de vraag: Op adem komen..., hoe en waar?

Een overzicht van alle activiteiten die door de verschillende diensten, verenigingen en bewegingen in ons bisdom georganiseerd worden, vind je op www.bisdomantwerpen.be (klik op kalender in de linkerkolom) of via de link op onze website www.relevant-bisdomantwerpen.be.

DOORKIJK

BEZINNING

© Mark Walker

NIKS MEENEMEN

Bij Lucas 9, 1-4

“

“En Hij zond hen uit om het koninkrijk van God te verkondigen en zieken gezond te maken.”

”

Eerst schrikt ze even op. Dan glimlacht ze. Haar man kijkt haar vragend aan. Ze schudt stilletjes haar hoofd.

Ze zitten in de parochiezaal en luisteren naar een vertelling over Franciscus van Assisi. De verteller citeerde net uit Lucas: “Ga maar naar de mensen toe, en neem niets mee voor onderweg...” Het werd een stukje van de leefregel van de eerste broeders...

Jos Marien

Ze glimlacht opnieuw. En denkt terug aan die eerste keer dat ze aanbelde bij ‘haar gezin’. Man, wat een spanning!

Ze hadden haar al voor allerlei engagementen gevraagd in de parochie. Ze had nog nooit ‘ja’ gezegd – de kinderen nog te klein, toch niet echt haar ding, wat wist zij over de Bijbel...

Vorig jaar leerde ze via goeie vrienden Oikonde kennen: een dag in de week deed ze er als vrijwilligster wat administratie. Ze kwam thuis in een groep fijne mensen die de ondersteuning verzorgden van kinderen, jongeren en volwassenen met een handicap in hun leven. Ze hoorde verhalen die haar aangrepen. Tot ze haar vroegen om als vaste vrijwilligster bij een gezin op bezoek te gaan.

“Oeps”, zei ze toen. “Wat ken ik daarvan!? Hoe kan ik nu naar zo’n gezin toestappen, ik heb daar de bagage niet voor!” “Toch wel”, antwoordden ze. “Wij doen daar de professionele begeleiding. En ja hoor, dat doen we goed. Maar onze tijd is zo beperkt, en die gezinnen weten ook wel dat het onze job is... Maar als jij als aandachtige, attente en zachte vrouw – want zo kennen we je ondertussen wel – bij hen op bezoek gaat, zomaar, als vriendin, om een stuk van je tijd met hen te delen, dan kun je een enorm verschil maken... We hebben

een gezin waarin de mama het erg moeilijk heeft...”

Ze had tegengeprutteld. “Ik ben niet opgeleid daarvoor! En wat moet ik dan meenemen? Wat kan ik nu betekenen voor een gezin uit de vierde wereld?”

“Toe maar”, zegden ze. “Je hoeft niks mee te nemen. Vertrouw maar op jezelf. Je zal enorm veel betekenen voor Jenny.”

Nooit vergeet ze die eerste keer. Het aarzelende welkom. Het aanvankelijk wat moeilijke babbeltje. De vertrouwdheid bij een tas koffie. Een wandelingetje met haar jongste in de buggy. Een maand of drie gaat ze er nu – zo vanzelfsprekend inmiddels...

En dan daarnet de verteller. Ze herkende wat hij zei, voelde zichzelf erkend. In de voetsporen van Jezus? Ja waarom niet eigenlijk...

Ze glimlacht opnieuw, probeert de draad van de vertelling opnieuw op te nemen, steekt een arm door die van haar man.

Die haar opnieuw met een frons bekijkt...

Jos Marien

JE BLIJFT JONG ZOLANG JE JEZELF JONG VOELT VAN JONGE PLUSSEER NAAR BEGELEIDER

© Sharon Scheers

© Sharon Scheers

Sharon Scheers met de kapperschaar...

Hallo, ik ben Sharon Scheers. Ik ben 23 jaar en was negen jaar lid van de Plussers in Rupel. Ik belandde er als jonge tiener na mijn vormsel. Zonder er iemand te kennen, stapte ik op de groep af omdat ik wat op mijn honger bleef zitten. Nadat ik mijn vormsel gedaan had in mijn parochie, viel het immers stil. Er was niet echt een aanbod voor jongeren.

Toen ik zestien jaar was, volgde ik de cursus animator van IJD Jongerenpastoraal. Onze Plussersgroep had toen nood aan nieuwe begeleiders. Vermits ik een van de oudste leden was, lag het voor de hand dat ik in de leiding zou stappen. Iets wat ik heel graag deed. Want hoewel de meesten van mijn leeftijdsgenoten de handdoek in de ring gooiden, wilde ik dat niet. Begeleidster worden was voor mij dan ook een logisch vervolg. In het begin voelde het wel wat onwennig, omdat mijn oude leiding op dat moment mijn medebegeleiders, of zeg maar collega's werden. Toch wel gek hoor!

De Plussers Rupel is een kleine groep. Iedereen kent er elkaar. Dat maakt het net zo fijn om er in de leiding te staan. In het begin

kwamen we een keer per maand samen. Zo kon je je engagement voor de Plussers nog met tal van andere interesses combineren. Drie jaar geleden kozen we ervoor om twee activiteiten per maand te organiseren. Zo zagen we elkaar vaker. We groeiden naar elkaar en werden een hechte groep.

“Leef zoveel mogelijk tussen je leden.”

Zeven jaar lang gaf ik leiding aan de Plussers. In die tijd ben ik zelf sterk gegroeid als begeleider. Je leert al doende. Het wordt vaak gezegd, maar zo heb ik het ook echt ervaren. Jaar na jaar voelde ik me sterker worden als begeleider dankzij de steun en feedback van mijn medebegeleiders. Momenten die ik nooit zal vergeten zijn de – te schaarse – weekends

waarin we er met onze Plussers op uit trokken. De vele uren van voorbereiding die hieraan voorafgingen, waren een plezier op zich. Op die weekends geniet je volop van de activiteiten, maar ook van de deugdlopende momenten samen. Van de geplande gesprekken met leiding en leden, maar ook van de diepe gesprekken die vaak spontaan ontstaan. Dan pas leer je elkaar goed kennen.

Vorig jaar zei ik de Plussers vaarwel als begeleider. De laatste twee jaar hadden we weinig leden. Mijn eigen leden werden ouder en stapten ook in de begeleiding. Dat was voor mij het signaal om een stap terug te doen. Wat ik jonge begeleiders en begeleiders in spe graag wil meegeven: leef zoveel mogelijk tussen je leden. Blijf niet boven hen staan, maar doe mee met alles wat je organiseert. Je bent jong zolang je jezelf jong voelt!

© Sharon Scheers

Info: Jongerenpastoraal IJD - Antwerpen, ijdanwerpen@ijd.be of 03 454 11 44.

JONGERENKATERN

'GA EN MAAK ALLE VOLKEREN TOT MIJN LEERLINGEN'

De voorbije zomer trok een groep van tweehonderd Vlamingen naar Brazilië om er deel te nemen aan de Wereldjongerendagen. Een prachtige ervaring. Wat is daar nu nog van te merken? Jonathan Wuyts, 22 jaar, getuigt:

"In juli reisde ik mee naar de Wereldjongerendagen in Rio de Janeiro. Het thema luidde 'Ga en maak alle volkeren tot mijn leerlingen.' De eerste week van de reis brachten we door in gastgezinnen in de dorpjes Bonito en Guarani. Elke dag gingen we bij iemand op bezoek om te bidden en een praatje te maken bij een kop plaatselijke koffie of thee. Zo trokken we van huis tot huis. Overal werden we met open armen ontvangen. Een vrouw was zelfs tot tranen toe bewogen omdat wij, Belgische jongeren, haar een bezoek brachten. Ook de tweede week in Rio zelf liet een diepe indruk na. Zoveel verschillende mensen uit zoveel verschillende landen bij elkaar. Het enthousiasme was groot. Ideeën en geloofservaringen werden uitgewisseld. Net die uitwisseling met elkaar maakte ons allen nog sterker tot volgeling van Hem."

Jonathan Wuyts

PLUG & PLAY

De 'koffer vol inspiratie' bevat inspirerende werkvormen voor elke dag. Om zelf in te snuffelen, om inspiratie op te doen of om te gebruiken in je Plussersgroep, jeugdbeweging of klas. De koffer bevat verschillende materialen en werkvormen, nu eens als aanzet, dan weer volledig uitgewerkt. Met de koffer willen we je vooral laten ervaren.

Zo kun je werken met de kortfilm *Harvie Krumpet*. Als je iets meer tijd hebt, is de langspeelfilm *Precious* een aanrader. Verder verrast de koffer je met overheerlijke Bijbelse recepten, stuk voor stuk eenvoudig te bereiden. En heb je na de maaltijd nood aan wat beweging, dan kun je kiezen uit een waaier tips om een stapje in de wereld te zetten en een inspirerende wandeling door Antwerpen te maken.

Verder bevat de koffer diverse citaten, zowel van grote filosofen als uit de Bijbel, beelden en muziek om je mee uit te leven.

Kortom, deze koffer biedt voor ieder wat wils, ook voor jou!

DE BRAAMBES

Onze twee nieuwe collega's

"Hallo! Mijn naam is Anaïs Fayt en ik wil enthousiast handen en voeten geven aan het geloof door jongeren samen te brengen en aan te moedigen tot engagement. Tot op een van onze activiteiten!"

"Hey, ik ben Laurens Vangeel. Ik sta te springen om van IJD Antwerpen mijn tweede thuis te maken en om bij alle IJD'ers met de deur in huis te vallen!"

WAS U ERBIJ?

De genade diende veel geduld te hebben met hem, zo zegt hij zelf. Want reeds veertig jaar geleden stapte broeder Gueric op de weg van het priesterschap. Op 29 juni, de vooravond van de heiligen Petrus en Paulus, wijdde Mgr. Johan Bonny hem tot priester in de abdijkerk van Westmalle. Broeder Gueric getuigt: "Als monnik tot priester gewijd worden, houdt een zending en toewijding in binnen de monastieke gemeenschap van Westmalle. Het was 29 jaar geleden dat hier nog een cisterciënzer tot priester gewijd werd. En onze abdijsgemeenschap is momenteel volop in expansie: we groeien nu naar veertig monniken van diverse nationaliteiten. Voorgaan in de dagelijkse eucharistieviering en verzorging van de liturgie, geestelijke begeleiding van medebroeders of gasten, lesopdrachten voor de jonge monniken: dat alles hoort bij mijn nieuwe taak. Mijn monastiek priesterschap ervaar ik als een diepere identificatie met Christus, door met Hem en in zijn Naam het brood en het woord te breken en de voeten van medepelgrims te wassen. Mijn taak is niet meer of beter dan die van mijn medemonniken die geen priester zijn. Maar het gewijde ambt is wel specifiek en onvervangbaar in elke christelijke gemeenschap. In die zin geeft mijn priestervijding een zekere volheid aan de monnikengemeenschap van Westmalle. En dat schept weer hoop voor de toekomst van de Vlaamse Kerk."

Een meisje leest de tweede lezing voor tijdens de eucharistieviering ter gelegenheid van de tiende verjaardag van de Engelstalige Afrikaanse gemeenschap in Antwerpen. Op uitnodiging van father Callistus Okponenwu, pastoor van deze gemeenschap, ging Mgr. Johan Bonny voor in de feestelijke eucharistieviering. Bij deze gelegenheid vormde hij ook negen leden van de gemeenschap en zond hen, net als alle aanwezige gelovigen, met de opdracht om, vanuit hun gemeenschap samen met alle volkeren op weg te gaan in geloof.

Hoe ziet een woonkamer van mensen in armoede er eigenlijk uit? Twee ervaringsdeskundigen bouwden er een na op de tentoonstelling over armoede en de geschiedenis van de werking van Wereld-Delen Broechem. Op 13 september vierde de vereniging haar twintigste verjaardag. Een honderdtal vrijwilligers zetten er hun beste beentje voor in zeer uiteenlopende bezigheden: van Broederlijk Delen tot een ontmoetingsgroep van kansarme mensen, van een uitgebreide regionale taalwerking bij anderstaligen (kleuters, jongeren en volwassenen) tot materiële hulp (gratis of mits een kleine gift) en individuele begeleiding. Een mooie vorm van plaatselijke diaconie die in stilte een regionale uitstraling kreeg. Meer weten? Surf naar www.wereld-delen.be.

Een fleurig spiksplinternieuw klasje. Met mezzanine en glijbaan en met een tuintje. En nu ook met een kruisje, gezegend door onze bisschop. Op 7 september werd het nieuwe schoolgebouw van de Vrije Basisschool Hemiksem officieel ingehuldigd.

Dromen, denken, durven, doen en doorzetten. Het zijn de vijf d's van waaruit het bedrijf Soudal NV in Oud-Turnhout uitgroeide tot een wereldspeler in de sector PU-schuim en silicone. Op 19 september bezochten Mgr. Johan Bonny en vicaris Wim Selderslaghs het bedrijf tijdens hun federatiebezoek aan de drie parochiegemeenschappen van Oud-Turnhout. Dromen, denken, durven, doen en doorzetten. Ongetwijfeld vormden deze vijf d's ook een interessante leidraad tijdens de bijeenkomst met de drie parochieteams waarbij open en eerlijk van gedachten gewisseld werd over de sterke punten en de moeilijkheden in onze kerkgemeenschap.

© Jos Daems

© Paschal Chebe (AACCA)

© IJD

Een zonnige start was het op 28 september. Na een stevig ontbijt leefden vrijwilligers en begeleiders van IJD Antwerpen zich helemaal uit in allerlei toffe werkwinkels. "Bij IJD ga je nooit met lege handen naar huis", besloot een deelnemer tevreden, met het jaarthemaspel en heel wat frisse ideeën op zak.

Meer dan honderd stappers gingen 'met Franciscus op vredespad'. De nieuwe vredeswandeling werd ingelopen op 29 september in het kader van de Vredesweek die als thema 'ontmoeten doet er toe' kreeg. Bij de wandeling hoort een gelijknamige spirituele wandelgids. Prijs: 7 euro. Bestellen bij Pax Christi Vlaanderen via vredeswinkel@paxchristi.be.

© Renaat Devos

© Johan Govaerts

In Hoogstraten kwam de wijk Westhoek op 7 september samen voor een feestelijke barbecue. Het verzamelpunt? Het Mariakapelletje. Een heuse gezinsvriendelijke Mariabezinning vormde het startpunt waarbij voor jong én oud alvast het ijs werd gebroken. Nadien werd uitvoerig 'gebuurt'!

4 oktober, feestdag van Franciscus van Assisi. Een ideaal moment om even stil te staan bij die speciale man uit Umbrië, die onze paus Franciscus zo inspireert. In de Sint-Bavokerk in Oud-Turnhout bracht Jos Marien een monoloog van anderhalf uur over Franciscus. Om een vleugje herinnering wakker te maken. Om een verrassend verhaal kleur te geven. Om een inspirerende man van onder het stof te halen. Om zichzelf en de toehoorder af en toe misschien eens in een spiegel te laten kijken. Meer info over nieuwe voorstellingen op www.franciscaansleven.be/agenda/josmarien.

© Fred Vanderpoorten

Organiseer je in je parochie of vereniging een leuke activiteit?

Bezorg ons een foto met een woordje uitleg via relevant@bisdomantwerpen.be en wij laten het aan ons bisdom weten, via ons blad of op www.relevant-bisdomantwerpen.be. Wie weet, breng je andere mensen wel op een idee...

HET VOORVAL UIT HET LEVEN GEGREPEN

DE AMPUTATIE

Ik dacht dat ik in mijn advertentie in het lokale middenstandsblad voldoende had omschreven uit welk hout de ziekenbezoekers die ik zocht moesten gesneden zijn. Niet dus. Eerst kwam er een dame die de week voordien haar schoondochter had begraven die veel te laat gestorven was. Want ze was twee jaar eerder al eens zodanig in een vijver gesukkeld dat alleen haar hakken nog boven staken. En ze kon niet zeggen hoe spijtig ze het vond dat ze haar er toen hadden uitgehaald. En toen kwam er nog een dame, die er pront uit zag. Ze rook naar nicotine maar ze had diepblauwe ogen, volgens Deense wetenschappers een teken van intelligentie. Die bleek ook, tot ik haar vroeg of ze bereid was te bidden met zieken en of ze ook ervaring had met ernstig zieken en hun mogelijke vragen naar de dood en daarna. Toen zei ze dat ze zoiets niet kon omdat ze zelf atheïst was. Maar dat ze gedacht had dat de meeste zieken daar niet meer zitten op te wachten. Ik probeerde haar uit te leggen dat een 'overtuiging', levensbeschouwing heet

zoiets tegenwoordig, een stuk van een mens is en dat je als je dat stuk niet ziet of niet in gesprek kan brengen, iets heel belangrijks bij de zieke amputeert. Eerst keek ze zoekend met haar ogen naar het plaatje nooduitgang dat boven mijn hoofd hing, maar toen nipte ze aan het glas wijn dat ik haar had voorgezet en begon. Ze bleek helemaal niet te weten wat atheïsme was en evenmin wat ze moest met het christelijk geloof waarin ze grootgebracht was. Omdat ze ooit op de vraag 'Waar is God?' het simpele antwoord 'God is overal: in de hemel, op de aarde, en op alle plaatsen' uit het hoofd geleerd had, dacht ze dat Hij nog altijd onder haar bed zat en dat zinde haar niks. Toen vertelde ik haar hoe Jezus' eigen overtuiging diepgang kreeg door een ontmoeting met een Syrofenicische vrouw en hoe je eigen geloof of ongeloof diepgang krijgt door de ontmoeting met een zieke. Vooraleer je van gedacht verandert, moet je er eerst een hebben en liefst een duidelijk. Als je die kans ontloopt, raak je zelf geamputeerd. Ze liet zich een glas bijschenken en zei

dat ze de laatste vijftig jaar nog nooit zo over Jezus had nagedacht. Het gesprek duurde tot diep in de avond. Toen ze verdwenen was, zag ik dat ik per ongeluk een heel dure fles wijn had ontkurkt. Ik had wel geproefd maar zij had ervan gedronken alsof hij uit een kartonnen box kwam. Daarom gaat ons geloof naar de bliksem. Omdat ons ge-hemel-te dichtzit en alles eender smaakt.

Ronald Sledsens

Ronald Sledsens

© Johan Govaerts

relevant

geloof / kerk / mens / maatschappij

Volgende keer:

De tekenen des tijds

www.relevant-bisdomantwerpen.be